

2020

Jaarverslag

Voorwoord

Opnieuw bieden wij u ons jaarverslag aan. Het kalenderjaar 2020 was een veelbewogen jaar. Als eerste melden we het overlijden van een van onze leerlingen op 1 oktober. Jack Pool kwam op het alleronverwachtst om bij een verkeersongeval. Slechts 14 jaar oud. Een zware slag voor zijn ouders en broertjes, maar ook voor zijn medeleerlingen, onze collega's en onze school als geheel.

Ook heeft de coronacrisis veel van ons gevraagd. Op 16 maart 2020 sloten de scholen voor meer dan twee maanden. Een gebeurtenis die wij en andere scholen in Nederland in de recente geschiedenis nog niet eerder hadden meegemaakt. Ook de tweede golf in het najaar raakte ons. Veel collega's en leerlingen werden ziek of moesten in quarantaine. Eind december moesten we vanwege een nieuwe lockdown weer overschakelen op voornamelijk onlineonderwijs. Wij zijn blij met de inzet van ouders, leerlingen en collega's en met wat er met elkaar is bereikt. Veel dingen moesten we voor het eerst en in korte tijd organiseren. In dit verslag gaan we hierop uitgebreider in.

Ondanks omstandigheden die anders waren dan gewoonlijk, konden we opnieuw een jaar reformatorisch onderwijs geven. God heeft ons daarvoor de mogelijkheden en kracht gegeven. Het past ons in dit voorwoord Zijn naam daarvoor te erkennen.

Als we vooruitkijken, zien we allerlei uitdagingen. Deze zin schreven we in ons vorige verslag ook, maar hij is opnieuw van toepassing. De coronacrisis is nog steeds niet over. Hierdoor worden we steeds voor nieuwe vragen gesteld. Hoe geven we onze introductiedagen vorm? Gaan excursies wel of niet door? Enzovoort.

Daarnaast merken we dat het politieke debat grote nadruk legt op gelijkheid en vrijheid. Reformatorisch onderwijs legt naar zijn eigen aard andere accenten, die overigens prima passen in de moderne rechtsstaat, ja die zelfs verrijken en bijdragen aan de kracht van de samenleving. Het vraagt de komende tijd wijsheid om beelden af te stemmen.

In dit verslag zullen we ook ingaan op toekomstige ontwikkelingen van de school. Met ingang van 1 januari 2021 gaan we uit van een nieuw schoolplan, dat leidend zal zijn voor D.V. de komende vier jaar.

Wij danken allen die meegewerkt hebben om dit jaarverslag tot stand te brengen.

Mocht u vragen hebben over of naar aanleiding van dit verslag, schroom niet om contact te zoeken met ondergetekende. Stel uw vraag via info@jfsfg.nl. We nemen dan zeker contact met u op.

Namens bestuur en directie,

Drs. F.A. van Hartingsveldt,
voorzitter college van bestuur

Inhoudsopgave

1.	Algemene informatie	5
1.1	Jacobus Fruytier scholengemeenschap	5
1.2	Kernpunten gevoerd beleid	5
1.3	Organisatie	7
2.	Verslag college van bestuur	9
2.1	Koers/schoolplan	9
2.2	Identiteit	9
2.3	Leerlingen	11
2.4	Onderwijs	11
2.5	Personeel	19
2.6	Medezeggenschapsraad	21
2.7	Governance	22
2.8	Klachten en integriteit	22
2.9	Huisvesting	22
2.10	Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur	23
2.11	Bedrijfsvoering/stafdiensten	23
2.12	Pr en communicatie	23
2.13	Kwaliteitszorg	24
3.	Verslag raad van toezicht	27
4.	Toekomst en continuïteit	33
4.1	Balans	34
4.2	Exploitatie	35
4.3	Financiële kengetallen periode 2018-2020	37
4.4	Toekomstparagraaf	37
4.5	Continuïteitsparagraaf	37
4.6	Samenwerking met derden en overig	43

1

1. Algemene informatie

1.1 Jacobus Fruytier scholengemeenschap

De Jacobus Fruytier is een brede reformatische scholengemeenschap met vestigingen in Apeldoorn, Rijssen en Uddel. Wij bieden onderwijs aan voor alle leerlingen van 12 tot 18 jaar in ons voedingsgebied die behoren tot een van de participerende kerkgenootschappen. We willen een school zijn waar kwalitatief goed onderwijs wordt gegeven en de Bijbel centraal staat, zowel in de overdracht van kennis en vaardigheden, als in de toerusting en vorming en in de omgang met elkaar. Ons doel is leerlingen te vormen om als christen een volwaardige plaats in te nemen in gezin, kerk en maatschappij. Het gaat ons om de persoonlijke groei van onze leerlingen en hun ontwikkeling tot mensen die hun volle verantwoordelijkheid nemen, in afhankelijkheid van Gods genade en onder de leiding van de Heilige Geest.

Uitgangspunt voor onze missie zijn de Bijbel, waarin God Zich openbaart, en de daarop gebaseerde gereformeerde belijdenisgeschriften. We zien de mens als schepsel van God. Door de zondeval werden we gevallen schepselen, die onder Gods oordeel liggen. We verloren de mogelijkheid uit onszelf om God en de medemens lief te hebben. Herstel van de verbroken relatie met God en redding van het oordeel is alleen mogelijk door een persoonlijk geloof in Jezus Christus, door de Heilige Geest gewerkt in de wedergeboorte. Om als mens tot onze bestemming te komen, zijn we totaal afhankelijk van Gods genade. De leerlingen worden gestimuleerd om door het bestuderen van de Bijbel en door het gebed de genade in Christus te zoeken, omdat Hij alleen de Weg, de Waarheid en het Leven is. Alleen door die genade kunnen we leven naar Gods wil en Woord. Kennis van en liefde tot Hem komen openbaar in de praktische inrichting van het dagelijkse leven. Goed burgerschap en vreemdelingschap worden bepaald door gehoorzaamheid aan Gods geboden. Een leven in de 'vreze des Heeren' raakt alle aspecten van ons leven.

Voor de onderlinge samenwerking en de verbinding met allerlei belanghebbenden hebben we zes kernwaarden geformuleerd. We doen er alles aan om deze kernwaarden tot uiting te laten komen in ons gedrag. Het gaat om:

- Visie: de Bijbel heeft het eerste en het laatste woord
- Vertrouwen: we zorgen voor een veilige sfeer en een respectvolle omgang
- Vrijheid: iedereen is in ontwikkeling
- Verantwoordelijkheid: we zijn bewust bezig
- Verantwoording: we geven opening van zaken
- Verbinding: we werken samen.

1.2 Kernpunten gevoerd beleid

Coronacrisis

Het afgelopen jaar stond voor een groot deel in het teken van de coronacrisis. Op 16 maart werden alle scholen in Nederland op voorschrift van de overheid gesloten. Na een korte voorbereidingsperiode gingen we over op afstandsonderwijs. De invoering van deze manier van onderwijs vroeg veel van alle betrokkenen. In de maanden juni en juli hebben wij met hulp van Driestar educatief onderzocht hoe de periode daarvoor volgens leerlingen, ouders en medewerkers is verlopen. Enerzijds was er veel waardering en respect voor het werk dat is gedaan. Aan de andere kant leverde het onderzoek ook enkele punten op die extra aandacht verdienen:

1. Digitaal onderwijs biedt mogelijkheden en bedreigingen. Een deel van de docenten dient digitaal onderwijs beter vorm te geven dan voor de zomervakantie is gebeurd. Verder vaart een deel van de leerlingen wel bij meer digitaal onderwijs, omdat zij goed kunnen plannen en organiseren en zich kunnen concentreren, zodat er ruimte is voor maatwerk. Voor de leerlingen die dit onvoldoende kunnen, dient er ondersteuning aangeboden te worden.
2. Communicatie is voor alle partijen belangrijk. Zorg voor heldere communicatie via zo min mogelijk kanalen. Bepaal wie er communiceert naar wie, volgens welk kanaal en wees ook daar helder over (positie en verantwoording).

3. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en voor toerusting en vorming is contact op school heel belangrijk. De periode van schoolsluiting en de tweede coronagolf daarna hebben bepaalde plannen vertraagd. Andere ontwikkelingen verliepen juist sneller. Zo is er is veel ervaring opgedaan met ICT in het onderwijs. Inmiddels hebben alle lesgevende medewerkers een eigen device ter beschikking, dat hen ondersteunt bij het onderwijs op afstand of bij hybride vormen van onderwijs (lesgeven in de klas en aan leerlingen thuis via ICT).

In het tweede halfjaar van 2020 hebben we gekeken hoe leerlingen de periode van de schoolsluiting zijn doorgekomen en wat de gevolgen daarvan zijn voor hun welbevinden en motivatie. Daarbij constateerden we de volgende dingen:

- In alle klassen is er in meerdere of mindere mate sprake van leerachterstanden, motivatieproblematiek en moeite om weer in het leerritme te komen. Dit lijkt na de zomervakantie erger te zijn dan daarvoor. Ook lijken de verschillen tussen leerlingen groter geworden te zijn.
- De resultaten wisselen per vak, per leerling en per docent. Ook het welbevinden van onze collega's verdient aandacht.
- De situatie vraagt om voortdurende evaluatie van de resultaten van de leerlingen. De arrangementen die we hebben (huiswerkbegeleiding, vakondersteuning en examentraining) voorzien in een behoefte.
- Het afstandsonderwijs beïnvloedt het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen en van medewerkers. De differentiatie is hier groot. Motivatie en concentratievermogen worden op de proef gesteld en lange dagen achter het scherm maken duidelijk hoe we als mensen aangelegd zijn op echte contacten. We zitten nog midden in het proces nu de tweede en derde golf heftiger over ons heen komen. Dat maakt het erg lastig om goed te onderscheiden wat er gebeurd is. Temeer daar aan het slot van het jaar het aantal leerlingen en docenten dat besmet was of in quarantaine moest piekte en we de laatste dagen opnieuw afstandsonderwijs moesten aanbieden.

Toetsfraude

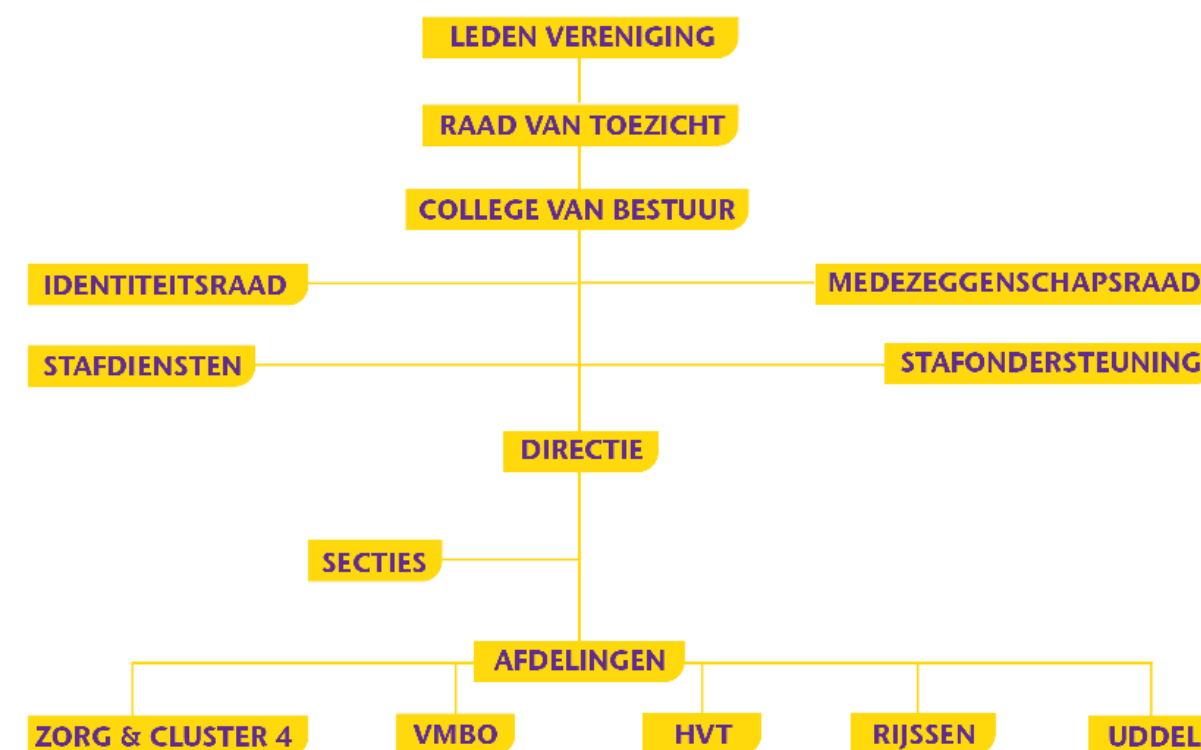
Aan het begin van 2020 werden we geconfronteerd met diefstal van toetsen in de bovenbouw van het vwo. Een externe partij heeft in beeld gebracht welke toetsen ongeldig verklaard moesten worden. Er is een herstelprogramma opgesteld en gedeeld met de leerlingen, ouders, de medezeggenschapsraad en de Inspectie van het

Onderwijs. Ook heeft een externe onderwijskundige voor ons onderzocht hoe deze fraude heeft kunnen gebeuren en wat we met onmiddellijke ingang moesten verbeteren. We hebben direct maatregelen genomen in de procedures rond toetsen. Ook is de aanzet gegeven tot de actualisering van onze toetsvisie en het toetsbeleid. Daarnaast kwam uit het onderzoek naar voren dat de cultuur van de Fruytier vertrouwen wil uitstralen, maar dat controle en elkaar aanspreken daarmee op een natuurlijke manier verbonden dienen te zijn. Het bedrijf Change Studio is aangetrokken om bestuur en leiding van de school op dit punt en bij de invoering van het nieuwe schoolplan te ondersteunen. Het oog van buiten scherpt en verfrist de blik waarmee wij al jaren naar de school kijken.

Burgerschapsonderwijs

In de maand november werd opnieuw en heftiger duidelijk dat het grondwetsartikel 23 over de vrijheid van onderwijs onder grote politieke druk staat. Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer van de concepttekst over burgerschapsonderwijs, spitsten de debatten zich verregaand toe op (niet bestaande) anti-homoverklaringen in het toelatingsbeleid van de reformatorische scholen. Een artikel in het dagblad Trouw op de maandagmorgen voor de debatten had hierin een aanjagende werking. In de debatten werd duidelijk dat een grote politieke meerderheid in het debat rondom LHBTI- en genderzaken zozeer de nadruk legt op gelijkheid en vrijheid, dat daarmee de ruimte van minderheidsgroepen zwaar onder druk komt te staan. In deze debatten leken feiten niet meer te tellen, de uitkomst leek bij voorbaat vast te staan. Een gedegen onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs rondom burgerschap op identiteitsgebonden scholen (christelijk, reformatorisch, joods, islamitisch en in zeer beperkte mate openbaar onderwijs) leidde eerder in 2020 tot de conclusie dat juist op deze scholen dit onderwijs op orde is. Alleen bij de enkele openbare scholen in het onderzoek werden herstelopdrachten opgelegd. Vrijwel nergens in de debatten werd dit door de linkse partijen aangevraagde onderzoek nog aangehaald. Als reformatorische scholen hebben we nauw samengewerkt en uitgedragen waarvoor we staan: Gods geboden zijn heilzaam en worden in liefde vervuld. We wachten af hoe het ministerie van OCW de door de kamer aanvaarde moties gaat uitvoeren binnen de grondwettelijke kaders. We voeren daarover nauw contact met de VGS, het ministerie zelf, de VO-raad en politieke partijen.

1.3 Organisatie Organogram

2

2. Verslag college van bestuur

2.1 Koers/schoolplan

De (uitgestelde) algemene ledenvergadering gaf op 21 september 2020 groen licht voor de uitvoering van het schoolplan 2021-2024. In dit schoolplan staan twee hoofdlijnen centraal: (internationaal) christelijk burgerschap en wijs leren.

Het eerste thema heeft vanzelfsprekend te maken met de nieuwe wet burgerschapsvorming. Het gaat over de democratische rechtstaat, maatschappelijk handelen, omgaan met conflicten en verschillen. Wij laten het voorafgaan door twee bijvoeglijke naamwoorden:

- christelijk: want we leiden onze jongeren op tot burgers van twee werelden en daarvoor is goddelijke genade nodig en mogelijk. Christenen zijn weliswaar pelgrims, maar niet wereldvreemd. We gaan met onze leerlingen in gesprek hoe deze vorm van burgerschap kan bijdragen aan Gods eer en het welzijn van deze wereld;
- internationaal: niet in de eerste plaats vanwege vakantie en business, maar omdat het christendom de eerste echt internationale gemeenschap was en is! Het gaat dan expliciet om Bijbellezen en Bijbelkennis, om persoonsvorming, Bijbelse ethiek en apologetiek in de context van Nederland en wereldwijd.

Het tweede thema, wijs leren, verwijst voor ons allereerst naar de Hoogste Wijsheid, Bijbelse Wijsheid. Daarnaast heeft het ook een heel praktische toespitsing in wat, hoe en waar leerlingen leren. Dat raakt hun denken, voelen en doen, hun kennis, inzicht, vaardigheden en attitude. Wijs leren gaat ook over een curriculum waarin de Bijbel centraal staat, over samenwerken en differentiëren, over groepswerk en maatwerk. Er is sprake van wijs leren als er congruentie is tussen:

- de Bron waaruit wij leven;
- de levensstijl van het Koninkrijk dat we zoeken;
- de inhoud van de boodschap die onderwijsgeveenden overbrengen;
- onze pedagogische en didactische keuzes in het

lokaal en daarbuiten;

- de aandacht voor de hele groep en liefde voor iedere leerling.

2.2 Identiteit

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het toelatingsbeleid is erop gericht zo veel mogelijk aangemelde leerlingen uit onze achterban toe te laten. De identiteit van onze school is verwoord in een brochure over het toelatingsbeleid. Door ondertekening verklaren de ouders dat zij dit document met hun kind(eren) doornemen, de consequenties bespreken en er hartelijk en volledig mee instemmen. Met alle ouders van aangemelde leerlingen worden kennismakingsgesprekken gevoerd, individueel of groepsgewijs. In het verslagjaar is een aantal individuele gesprekken gevoerd, waarin de waarde van de lijn gezin-school-kerk een belangrijk thema was. Geen van deze besprekingen leidde tot afwijzing van de leerling door de school. Ons toelatingsbeleid voor het komende jaar blijft ongewijzigd.

Benoemingsbeleid

Te benoemen medewerkers behoren zonder uitzondering tot een van de zes aangesloten kerken en onderschrijven het identiteitsprofiel. In iedere sollicitatieprocedure is de identiteit van de kandidaat een belangrijk gespreksonderwerp. Na een eerste sollicitatiegesprek met directie, team- en sectieleider, volgt een tweede gesprek met het college van bestuur en één of twee leden van de identiteitsraad. Deze leden brengen een advies uit over de sollicitant. Daarna neemt het college van bestuur een besluit over de benoeming.

Het landelijke docententekort raakt ook onze school en wel met name enkele (kern)vakken en enkele functies in de leiding van onze school. Tot onze verwondering kon een aantal vacatures eind 2020 worden vervuld.

Adviescommissie identiteit

In onze school fungeert de identiteitsraad als adviesraad voor het college van bestuur. De taak van deze raad is namens de vereniging en haar leden de verwerkelijking van de identiteit te waarborgen en te adviseren over onderwerpen die de identiteit aangaan. Daarnaast bevordert de identiteitsraad de betrokkenheid van de leden van de vereniging bij de identiteit en grondslag en bij het aangeboden onderwijs. In het achterliggende jaar adviseerde de identiteitsraad over het onderwijs, de contacten met

de kerkenraden, het toelatingsbeleid van leerlingen, de benoemingen van personeel en het lidmaatschap van de vereniging. Door de coronacrisis konden geplande werkbezoeken niet doorgaan en vervielen ook geplande vergaderingen deels. Door zijn betrokkenheid en wijze van vraagstelling scherpt de identiteitsraad het college van bestuur op. De adviezen van de identiteitsraad zijn door het college van bestuur overgenomen.

De samenstelling van de identiteitsraad was in het verslagjaar als volgt:

Naam en geboortejaar en functie in identiteitsraad	Benoemingen, termijn benoeming loopt tot en met	Functie en nevenfuncties	Kerkgenootschap
Ir. E.J. Achterstraat (1975)	2009 2014 2018 2022	Sectordirecteur	Hervormde Gemeente
P.A. Bronkhorst (1975)	2016 2020 2024	Teamleider cluster 4 / Studieloopbaanbegeleider / Ambulant begeleider - dirigent koren	Gereformeerde Gemeenten in Nederland
J. de Haan (1954) (secretaris)	2008 2010 2014 2018 2022	Gepensioneerd - kerkenraadslid	Christelijke Gereformeerde Kerken
J. Haazebroek (1949)	2014 2016 2020 2024	Gepensioneerd - kerkenraadslid - docent ethiek CGO	Gereformeerde Gemeenten
Ds. G. van Manen (1962)	2010 2015 2019 2023	Predikant	Gereformeerde Gemeenten
P. Schouten (1959)	2017 2021	Medewerker supermarkt	Hersteld Hervormde Kerk
K. van Vliet (1957)	2017 2021	Zelfstandig controller	Gereformeerde Gemeenten

2.3 Leerlingen

De laatste jaren schommelt het leerlingenaantal licht. We verwachten dat dit de komende jaren zo blijft.

Verdeling per kerkgenootschap								
Kerkgenootschap	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021	
Hersteld Hervormde Kerk	424	16,1%	408	15,8%	392	15,1%	392	14,9%
Protestantse Kerken in Nederland	356	13,5%	335	13,0%	323	12,4%	314	12,0%
Gereformeerde Gemeenten	1419	53,9%	1409	54,5%	1408	54,1%	1406	53,6%
Gereformeerde Gemeenten in Ned.	286	10,9%	290	11,2%	310	11,9%	322	12,3%
Oud Gereformeerde Gemeenten	44	1,7%	40	1,5%	42	1,6%	44	1,7%
Oud Gereformeerde Gemeenten in Ned.	39	1,5%	40	1,5%	55	2,1%	54	2,1%
Christelijke Gereformeerde Kerken	48	1,8%	42	1,6%	46	1,8%	61	2,3%
Overige	16	0,6%	21	0,8%	25	1,0%	30	1,1%
Totaal	2632	100%	2585	100%	2601	100%	2623	100%

Verdeling per vestiging				
Vestiging	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Apeldoorn	1384	1364	1389	1428
Rijssen	582	575	585	596
Uddel	544	515	513	468
Cluster 4	117	114	114	127
VAVO	5	17	10	4

2.4 Onderwijs

In het verslagjaar voerden we beleidsvoorbereidende besprekingen om tot een gedragen nieuw schoolplan te komen. Daarin trekken we lijnen vanuit het verleden door en komen ze samen in twee aandachtspunten: wijs leren en internationaal christelijk burgerschap. Ons doel is dat onze leerlingen geworteld in en vanuit onze identiteit hun plaats in gezin, maatschappij en kerk kunnen innemen. Een belangrijk proces in de doorontwikkeling van het onderwijs is dat leerlingen steeds meer eigenaar zijn van hun eigen leerproces. Er wordt maatwerk geleverd (niet alle leerlingen hebben drie of vier uur Engels, Nederlands of wiskunde nodig) en er ontstaat een andere verhouding en relatie tussen lessen en andere

vormen van leren. Aan het eind van het verslagjaar ontvingen alle medewerkers die direct bij het onderwijs betrokken zijn als blijk van waardering het boek ‘Geloven in lesgeven - Didactiek als christelijke praktijk’ van Prof. Dr. David I. Smith. De didactiek is medebepalend voor het levensbeschouwelijk grondplan van ons onderwijs. We stimuleren de doordenking daarvan, mede door het lezen van dit wetenschappelijk onderbouwde boek. Mede door de coronacrisis zijn er grote stappen gezet in de ICT-ontwikkelingen. In iedere afdeling zijn I-coaches benoemd en opgeleid. Dit zijn geschoolde collega’s die anderen coachen op ICT-terrein. Zij speelden een grote rol bij de snelle omschakeling die nodig was. Alle direct bij het

onderwijs betrokken medewerkers kregen een laptop van de school. Aan gezinnen zijn, waar nodig, laptops tijdelijk uitgeleend. Er is volop geëxperimenteerd met devices voor leerlingen. Met betrekking tot mediawijsheid deden we ervaring op met verschillende mogelijkheden. Ook op het terrein van digitaal lesmateriaal en digitaal toetsen zijn er grotere stappen gezet dan gepland was. Het koersdocument ICT en onderwijs 2018-2025 wordt daarom aangepast. We beseffen dat de noodzaak om over te gaan tot onlineonderwijs en de versnelde invoering van de elektronische leeromgeving Itslearning en een nieuw roosterprogramma ook 'groeipijn' veroorzaakt hebben. Dit vraagt om zorgvuldige evaluatie en diepere implementatie dan in deze korte tijd mogelijk was. Betrokkenheid van teams, secties, ondersteunend en onderwijsgevend personeel in gezamenlijkheid versterkt het leren van leerlingen en van medewerkers. Dat vraagt tevens integrale aandacht voor het personeelsbeleid, bijvoorbeeld op het terrein van scholing en doorontwikkeling van ons personeel.

2.4.1 Passend onderwijs

De Jacobus Fruytier scholengemeenschap is een brede scholengemeenschap. Samen met de vso cluster 4-afdeling, die onderdeel is van de Obadjaschool in Zwolle, streven we ernaar (bijna) alle leerlingen uit onze achterban onderwijs te kunnen aanbieden. De grens ligt daar waar de zorg

meer aandacht vraagt dan het onderwijs en leren. Met de Obadjaschool doen we een zesjarig experiment tot invlechting van de cluster 4-afdeling in de Jacobus Fruytier scholengemeenschap. Het doel daarvan is de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor deze afdeling bij de Jacobus Fruytier scholengemeenschap te beleggen en een breed continuüm aan zorg te bieden, passend bij wat leerlingen nodig hebben. Om overstappen van leerlingen te voorkomen en te stroomlijnen, hebben we in Apeldoorn en in Rijssen een schakelklas, als een 'medium-care' tussen de basiszorg van de Fruytier en de intensievere zorg van de vso cluster 4-afdeling. Het streven is om ook in Uddel met een schakelklas te starten. Mede door de zorg van de afdeling langdurig zieke leerlingen zijn er (zo goed als) geen thuiszitters.

We werken nauw samen met verschillende aanbieders van jeugdzorg. In de school worden spreekuren vanuit jeugdzorg gehouden (dicht bij de leerlingen en hun ouders) en zijn er schoolmaatschappelijk werkers werkzaam. In het verslagjaar ontvingen we het verslag van het inspectiebezoek aan zowel de Jacobus Fruytier scholengemeenschap als de vso cluster 4-afdeling in het kader van het toezicht op de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Daarin spreekt de Inspectie van het Onderwijs waardering uit voor ons op preventie gerichte werken in beleid en uitvoering. In landelijke verbanden hebben de bezoekende inspecteurs daarna de 'reformatoren' (zo werden we consequent door deze inspecteur aangeduid) als voorbeeld aan anderen voorgehouden.

Als brede zorgschool voeren wij - in goede samenwerking met het landelijk reformatisch samenwerkingsverband passend onderwijs - reeds (grotendeels) uit wat minister Slob in zijn kamerbrief passend onderwijs in november 2020 schreef. Intussen lopen wij tegen de grenzen van passend onderwijs aan, in die zin dat het voedingsgebied voor zorgleerlingen groter is dan het voedingsgebied van de Jacobus Fruytier scholengemeenschap. Er is dan ook aandacht nodig voor een goede balans in de school. De intensivering van de zorgzwaarte en de kwantitatieve zorgbehoefte vragen om een zorgvuldige omslag 'van zorgen voor naar zorgen dat ...'. Samen met onze stakeholders (ouders, aanleverende scholen, samenwerkingsverband enzovoort) hebben wij als leidende doelstelling dat wij passend onderwijs willen bieden aan iedere leerling uit onze achterban in ons voedingsgebied. In het kader van passend onderwijs gebruiken we vanuit de lumpsum middelen voor de schakelklas, voor de aanstelling van leerlingbegeleiders, ambulante begeleiders en orthopedagogen, voor een reboundafdeling, enzovoort. Ook zetten we de

middelen vanuit het reformatisch samenwerkingsverband volledig in voor de doelstellingen van passend onderwijs. De inzet van deze middelen wordt aan én door het samenwerkingsverband verantwoord.

2.4.2 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Hierboven noemden we reeds het reformatisch samenwerkingsverband vo (SWV01) voor passend onderwijs. Hierin participeren de zeven reformatische vo-scholen en vijf reformatische vso-scholen.

Dankzij gezamenlijk optrekken met het Hoornbeek College kan een aantal techniekleerlingen, na hun diplomering, hun mbo-traject volgen in ons gebouw. Ze krijgen deels les van onze docenten.

Met de vo-scholen, de mbo-opleidingen en de gemeenten in de regio Stedendriehoek Apeldoorn, Zutphen en Deventer werken we samen in het samenwerkingsverband Beroepskolom-Stedendriehoek. Goede aansluiting van het vo op het mbo is essentieel om leerlingen een doorlopende en goed begeleide opleidingsroute te laten volgen en teleurstellingen of verkeerde keuzes te voorkomen.

In de regio Apeldoorn participeren we in het VSV-samenwerkingsverband 'Ferm'. Hierin wordt expertise uit het onderwijs, de arbeidsmarkt en de gemeente (leerplicht/RMC/jeugdzorg/participatie) samengebracht om iedere jongere in de regio Stedendriehoek een onderwijs- en/of arbeidsmarkttraject op maat te bieden.

We werken nauw samen met Driestar educatief in Gouda, onder andere op het gebied van (na) scholing, de kwaliteit van Engels, methodeontwikkeling, leerlingenzorg en passend onderwijs. In de Reformatische Academische Opleidingsschool (RAOS) verzorgen we samen de opleiding van docenten.

Op de teldatum 1 oktober 2020 volgden vier gezakte leerlingen de vavo-route, om te proberen het diploma alsnog te halen. Het onderwijs in deze route wordt gegeven in nauwe samenwerking met ROC's in de omgeving.

We participeren in twee Regionale Plannen Onderwijsvoorzieningen (RPO's): in Apeldoorn en in Rijssen/Holten.

Daarnaast werken we nauw samen met gemeenten en gemeentelijke instanties, Bureau Jeugdzorg in Apeldoorn en Rijssen, De Vluchtheuvel en Lelie zorggroep voor schoolmaatschappelijk werk.

2.4.3 Internationalisering

De Jacobus Fruytier scholengemeenschap heeft een brede internationale oriëntering. In een steeds internationalere wereld bereiden we onze leerlingen voor op het functioneren als internationaal christelijk

burger. In het verslagjaar hebben we daarvoor een koersdocument 'Internationaal christelijk burgerschap' opgesteld. Internationaal christelijk burgerschap is ook een van de twee hoofdthema's in het nieuwe schoolplan.

De contacten en uitwisselingen met onze partnerscholen in Engeland, Duitsland, Frankrijk, Roemenië, Hongarije en Slowakije zijn door de coronacrisis grotendeels on hold gezet. Op het terrein van internationalisering werken de zeven reformatische scholen voor vo constructief samen. Die samenwerking wordt zichtbaar in het Platform Coördinatoren Internationalisering (PCI), waarin ook onze coördinator internationalisering participeert. Dit platform heeft een integrale leerlijn '(wereld)burgerschapsvorming' opgesteld voor klas 1 t/m de examenklas in vmbo en havo/lyceum'. Internationale contacten en uitwisselingen zijn onderdeel van deze leerlijn. Ze geven leerlingen zicht op de internationale kerken, laten hen interculturele ervaringen opdoen en versterken de moderne vreemde talen. De implementatie van deze leerlijn in onze school kon door de coronacrisis niet de geplande voortgang krijgen.

Het lid van het college van bestuur is 'linking pin' met betrekking tot internationalisering voor de zeven scholen. Hij is ook lid van het Brussels Beraad. Hierin komen christelijke Europarlementariërs en Europese schoolleiders jaarlijks bijeen om elkaar te informeren. In het verslagjaar verliepen deze contact voornamelijk digitaal. De samenwerking met ACSI (Association of Christian Schools International) werd voortgezet en geïntensiveerd. De ECCEN-conferentie die gepland stond in maart, moest op het laatste moment worden geannuleerd door de oplopende besmettingscijfers. Aan de deelnemers die reeds in Nederland aangekomen waren, is een mini-programma aangeboden, inclusief werkbezoeken aan verschillende scholen en instellingen. We hopen dat deze geannuleerde conferentie, in samenwerking met de ACSI-conferentie in Budapest, in 2021 in aangepaste vorm alsnog voortgang kan hebben, zo nodig digitaal.

2.4.4 Vmbo-techniek

In het kader van het project Sterk Techniekonderwijs werken wij nauw samen met de scholen in de regio Apeldoorn (STOA). De afdeling Rijssen/Holten participeert in een van de vijf subregio's in Twente. In de regio Apeldoorn is de Jacobus Fruytier scholengemeenschap samen met de Veluwe Onderwijsgroep bepalend voor het vmbo-techniekonderwijs. Over de eerste vijf maanden van 2020 is € 4.702 subsidie ontvangen. Dit bedrag hebben we besteed aan het inrichten van de verschillende projecten. Over de periode augustus tot en met december 2020 verwachten we ongeveer € 100.000 te ontvangen. Dit is voor een klein deel

besteed aan het verder inrichten van de projecten en grotendeels aan de uitvoering van de projecten. De declaratie over deze tweede periode is op het moment van schrijven nog niet afgehandeld. Ondanks de coronacrisis en de impact daarvan op het bedrijfsleven, zien we in de regio Apeldoorn dat de vijf afgesproken projecten een goede (en wat gedifferentieerde) start maken. Ook is er een grote betrokkenheid van de verschillende participanten tot stand gebracht. Eind 2020 kon ook in onze school een interne coördinator Sterk Techniek worden benoemd. In de regio Rijssen/Holten werd de subsidie over de grote regio Twente pas later toegekend. Dat heeft ook impact op de voortgang van de ontwikkelingen in die regio.

2.4.5 Toetsing en examinering

Om de kwaliteit (szorg) rondom de toetsing en examinering vorm te geven en te borgen, fungeert in onze school de examencommissie. Ieder jaar ontvangt het college van bestuur een verslag van deze commissie, met een terugblik op haar werk en ervaringen, inclusief de aandachtspunten voor het komende jaar. Deze commissie had in 2019 samen met de afdelingen, met gebruikmaking van de instrumenten van de VO-raad, onze werkwijze gescreend en verbeterpunten aangepakt. Ook had de Inspectie van het Onderwijs in 2019 het themaonderzoek 'Toetsing en examinering' uitgevoerd op de vestigingen Apeldoorn (afdeling hvt) en Uddel (gl/tl), en ons de waardering 'voldoende' gegeven. Desondanks werden wij begin 2020 geconfronteerd met gestolen PTA-toetsen. Zie ook 1.2 van dit verslag.

2.4.6 Afdelingen

ZORG

Praktijkonderwijs

Binnen het praktijkonderwijs hadden we in 2019 een forse groei van het aantal leerlingen. Deze groei heeft zich in 2020 voortgezet. Dit jaar mogen we onderwijs geven aan 68 leerlingen binnen het praktijkonderwijs en 11 leerlingen binnen de Entreeopleiding. De pilotklas lwoo-pro bestaat voor het tweede jaar. Deze klas is bedoeld voor die leerlingen van wie ingeschat wordt dat zij op termijn op kunnen stromen naar het bl-lwoo niveau. Een tussenevaluatie laat zien dat de selectie van de leerlingen voor deze pilotklas een gedetailleerde afstemming vraagt met de toeleverende basisscholen.

In 2019 heeft een extern deskundige een adviesrapport over ons praktijkonderwijs opgesteld. Op basis van dit rapport heeft het team een plan van aanpak uitgewerkt voor vier jaar om de

onderwijskwaliteit te borgen en waar nodig te verbeteren. In 2020 hebben veertien leerlingen met een diploma het praktijkonderwijs verlaten. Daarnaast stroomden tien leerlingen met een Entreediploma uit naar werk. Ondanks de beperkingen vanwege het coronavirus konden alle stages voor de leerlingen doorgang vinden.

Cluster 4

Het onderwijs in cluster 4 voorziet duidelijk in de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Voor een deel van de leerlingen is het een passende en noodzakelijke wijze om het onderwijs te volgen. Er werden 41 nieuwe leerlingen toegelaten. Daarbij zagen we een toename van leerlingen uit het voedingsgebied van het Van Lodenstein College. We zijn in gesprek gegaan met het Van Lodenstein College om dit voor langere termijn op te lossen. In het afgelopen jaar volgden 120 leerlingen het onderwijs in de cluster 4-setting. 23 leerlingen verlieten met een diploma het onderwijs. We zagen in het afgelopen jaar zowel kwantitatieve groei als een toenemende zorgzwaarte. Dit vraagt om goed gekwalificeerde mensen en aandacht voor de vaardigheden van mentoren, onderwijsassistentes en ondersteuningsteam. Ook in het afgelopen jaar zagen we medewerkers in hun rol groeien en konden we weer bekwame personen aannemen.

SPECIALE LEERLINGENZORG

Rebound

De Rebound 3.0 had vanaf september 2019 een bredere doelstelling dan alleen de training van individuele leerlingen in trajectgroepen. We hebben ingezet op klassentrainingen en groepstrajecten. Er zijn drie groepstrajecten gepland; door corona zijn er twee gerealiseerd. Ook zijn er twaalf klassen getraind. Deze wijze van werken vraagt een verdere uitbouw en doorwerking in de school. Doel daarvan is de veiligheid en het leerklimaat in de school te bevorderen door het vergroten van expertise en vaardigheden van docenten.

Langdurig ziek (LZ/LA) en Christian Education Abroad (CEA)

Vanuit CEA hebben we twaalf leerlingen begeleid. Door corona werden veel buitenlandse contracten vroegtijdig beëindigd en repatrieerden zendingswerkers vroegtijdig. Daardoor liep het aantal te begeleiden leerlingen terug naar acht. Voor het komende jaar zijn er wel weer nieuwe aanvragen, maar de pandemie zorgt voor blijvende onzekerheid over uitzendingen. Voor LZ/LA werden er tien leerlingen begeleid, van wie er vier de schoolperiode met een diploma konden afsluiten.

Ambulante begeleiding

De groei van de afgelopen jaren zette door. In 2020 hadden 140 leerlingen een AB-arrangement. Zij ontvingen ondersteuning van de AB'ers in nauwe samenwerking met de mentoren en de teams. Doordat we investeren in het overleg tussen po en vo is de overdracht van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte steeds verder verbeterd. Vroegtijdig begeleiden zorgt voor een goede start en een goed verloop van het onderwijsproces in de onderbouw. Ook de doelstelling om teams sterker te maken in het geven van passend onderwijs, kreeg in de eerste helft van het jaar aandacht.

Zorgadviesteam

De leerlingbegeleiders werden ingeschakeld bij klachten over ongewenst gedrag op school, zoals seksuele intimidatie, pesten of agressie, en bij het ondersteunen van leerlingen. Bij het ZAT Apeldoorn/Uddel werden zestig leerlingen aangemeld en bij het ZAT Rijssen negentien leerlingen. Er zijn veel complexe cases besproken, waarin zowel sprake was van een ingewikkelde thuissituatie als van verzuim en gedrags- en leerproblemen op school. Schoolmaatschappelijk werk werd ingezet via De Vluchtheuvel en Lelie zorggroep. Daarnaast betrokken we de orthopedagogen meer in de onderzoeksfase. In het afgelopen jaar is de scholing van contactpersonen en leerlingbegeleiders opgepakt.

Schakelklas

De schakelklas in Apeldoorn draaide haar tweede jaar. In Rijssen startte op 1 februari 2020 een schakelklas. Daarnaast deden we voorbereidingen voor de start van een schakelklas in Uddel met ingang van het nieuwe jaar. Door inzet van de schakelklas kiezen leerlingen met een grote ondersteuningsproblematiek eerder voor regulier onderwijs dan voor vso cluster 4. Tegelijkertijd zien we dat een grote groep leerlingen er baat bij heeft om een paar uur in de week in de schakelklas te verblijven. Deze passende ondersteuning heeft tegelijkertijd ook een aanzuigeffect op de zorgvraag en wordt op alle locaties graag aangevraagd.

VMBO

Onderwijsontwikkelingen

Binnen het vmbo stonden twee belangrijke thema's centraal. Het eerste was de verdere doordenking en implementatie van het gewenste onderwijs, waarin er meer ruimte is voor flexibiliteit en differentiatie. Dit krijgt vorm binnen de vernieuwde leeromgeving van het vmbo. Het tweede thema was de start van de activiteiten vanuit de regionale samenwerking rond Sterk Techniekonderwijs. Beide thema's zijn vertraagd door de lockdown vanaf maart.

Op andere belangrijke onderwerpen kenden we echter een enorme versnelling. Door het omschakelen van fysiek lesgeven naar onlineonderwijs werd de toepassing van ICT in het onderwijs in heel korte tijd gemeengoed. De ervaringen uit de al lopende ICT-pilot hebben hieraan positief bijgedragen. In de onderbouw hebben we sterk ingezet op de verdere ontwikkeling van onderwijsinnovatieweken. In deze weken verwerken de leerlingen de lesstof van diverse vakken thematisch in projecten. Hierdoor wordt de samenhang tussen de vakken voor hen meer zichtbaar. In het kader van christelijk burgerschap organiseerden we een activiteitendag, waarop de onderbouwleerlingen activiteiten uitvoerden voor ouderen en eenzamen in de wijk rond de school. Flexibiliteit en maatwerk stonden centraal in de bovenbouw van het vmbo. Doel daarvan is het eigenaarschap van de leerlingen voor hun leerproces te vergroten.

Onderwijskwaliteit

Door het wegvallen van de centrale eindexamens werden de resultaten van het schoolexamen bepalend. We zijn dankbaar voor de behaalde resultaten. Alle leerlingen die het schoolexamen

hebben afgerond, behaalden ook hun diploma. De kwaliteitskaart laat op alle onderdelen een groene score zien.

Plannen voor komend jaar

Voor het komende jaar staat de verdere implementatie van de elektronische leeromgeving centraal. Daarbij zijn vanuit het nieuwe schoolplan formatief werken en eigenaarschap leidende uitgangspunten. Daarnaast zullen we toerusting en vorming verder uitwerken en zichtbaar maken in concrete activiteiten.

HAVO/VWO

Onderwijsontwikkelingen

Het achterliggende jaar was voor de afdeling hvt een turbulent en ingrijpend jaar. Zo vonden er diverse wijzigingen plaats in de samenstelling van de afdelingsleiding, werd de afdeling aan het begin van het jaar geconfronteerd met toetsfraude in de bovenbouw van het vwo en hadden we vanaf maart te dealen met de coronacrisis en afstandsonderwijs. Hierdoor moesten we wat betreft een aantal in gang gezette ontwikkelingen een pas op de plaats maken. Tegelijkertijd gaf de noodzaak van onlineonderwijs in de periode voor de zomervakantie een enorme impuls aan het gebruik van digitale middelen, kennis van programma's en competenties van leerlingen en personeel. Een belangrijke stap in de richting van toekomstgericht onderwijs, waarbij maatwerk en flexibilisering belangrijke instrumenten zijn om de

leerlingen meer verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun eigen leerproces. Ervaringen waarop voortgebouwd kan worden.

Onderwijskwaliteit en resultaten

Vanwege de coronacrisis konden de eindexamens havo en vwo niet doorgaan en bepaalde het schoolexamen de slagingspercentages. Die percentages waren vergeleken met voorgaande jaren bovengemiddeld. Hoewel dit een landelijke trend was, waren we hier wel heel blij mee. Zeker ook omdat in onze afdeling bij veel vakken de cijfers van het centraal-schriftelijk eindexamen gewoonlijk boven die van het schoolexamen liggen. Aandachtspunt blijft in de breedte van de afdeling het niveau van Engels. Leerlingen komen gemiddeld genomen met een forse achterstand binnen. In samenspraak met basisscholen zijn we bezig met een plan van aanpak.

Plannen voor komend jaar

In het licht van een van de hoofdthema's van het schoolplan 2021-2024, wijs leren, zijn binnen de afdeling drie werkgroepen opgericht die verkennend onderzoek doen naar belangrijke randvoorwaarden voor meer maatwerk: de werkgroep Leerlingenbegeleiding, de werkgroep Leerlingendevise en de werkgroep Verbouwing. Wat betreft het hoofdthema christelijk burgerschap zal in het komende jaar het proces van een afdelingsbreed curriculum toerusting en vorming met bijbehorende leerlijnen doorgetrokken worden.

RIJSSSEN

Onderwijsontwikkelingen

Voor het thema christelijk burgerschap zijn drie leerlijnen ontwikkeld: Bijbellezen en gebed, Verwondering en Geloof en wetenschap. Een werkgroep zet deze leerlijnen om naar een aantal concrete leeractiviteiten voor vakken. Diverse teams hebben geëxperimenteerd met formatief werken. De kern hiervan is dat het leren voor leerlingen meer zichtbaar wordt, waardoor ze zelfstandiger het leerproces kunnen oppakken. Locatie Rijssen maakte een start met twee nieuwe vormen van passend onderwijs: een schakelklas en ervaringsleren. De schakelklas is bedoeld voor alle leerlingen (onafhankelijk van hun niveau) die op een bepaald moment behoefte hebben aan extra zorg, bijvoorbeeld bij het afnemen van toetsen, bij het creëren van rust of bij het leren plannen. Ervaringsleren wordt ingezet voor intensievere klassen, waar positieve beïnvloeding nodig is. De leerlingen van een klas krijgen een gezamenlijke training, met als doel het groepsproces positief te sturen.

Onderwijskwaliteit en resultaten

De examenresultaten stemmen tot grote tevredenheid; alle leerlingen die meegedaan hebben met het schoolexamen, zijn geslaagd. De kwaliteitskaart laat zien dat ook de doorstroom naar een hogere klas goed is. Wel valt op dat na havo 3 en havo 4 relatief veel leerlingen kiezen voor het mbo.

Plannen voor komend jaar

Komend jaar richten we ons op de verdere inbedding van de leerlijnen christelijk burgerschap en het formatief werken in de teams. We willen concreet maken wat dit betekent voor een werkweek van een leerling. Het ondersteuningsprofiel zal hierin een belangrijke plek hebben.

UDDDEL

Onderwijsontwikkelingen

In het kader van christelijk burgerschap hebben we verder gewerkt aan verdieping en verstillig. De focus lag met name op het gericht leren lezen van Gods Woord en het begrijpen wat dat betekent voor het eigen persoonlijk leven van de leerling. Hierdoor is de Bijbelstudie meer afgestemd op de doelgroep. Leerlingen in het voedingsgebied van de locatie hebben een relatief grote behoefte aan extra ondersteuning. Het plannen en structureren, maar ook prikkels in de (privé-)omgeving vragen extra begeleiding voor een bepaalde groep leerlingen. Er is gestart met een schakelklas voor deze doelgroep leerlingen. Ondanks hardnekkige vacatures en de impact van de coronacrisis, heeft het versterken van eigenaarschap van leerlingen voor hun eigen leerproces niet stilgestaan. In het najaar zijn we gestart met aanpassing van een deel van het schoolgebouw tot Open Leercentrum (OLC). Januari 2021 wordt het prachtige OLC in gebruik genomen. Hier kunnen we leerlingen meer flexibel onderwijs geven en meer gedifferentieerd werken bij een zestal vakken. Het VTO heeft zich ontwikkeld middels fysieke samenwerking tussen geschiedenis en Engels.

Onderwijskwaliteit en resultaten

De examenresultaten, verkregen in het schoolexamen, zijn goed (100%). Hiermee wijken wij nauwelijks af van eerdere jaren. De doorstroom van leerlingen naar een hoger jaar van hetzelfde niveau is ook positief. Wel is er in het bijzonder aandacht voor de eventueel opgelopen achterstanden vanwege de eerste lockdown. Hiervoor wordt hersteltijd ingezet.

Plannen voor komend jaar

Komend jaar richten we ons op het voorbereiden

van medewerkers op hoe ze onze christenjongeren moeten leren anderen te accepteren, te respecteren en spiegelend te handelen, vanuit het besef dat er perspectief is in het leven. Tevens zal formatief werken, ter versterking van het onderwijsleerproces, een belangrijk ontwikkeldoel zijn.

2.4.7 Examenresultaten

Afdeling	Slagingspercentage	Landelijk gemiddelde
Vmbo - bl	97,6%	98,0%
Vmbo - kl	97,1%	95,8%
Vmbo - gl/tl Apeldoorn	93,8%	93,0%
Vmbo gl/tl Rijssen	100%	93,0%
Vmbo gl/tl Uddel	97,7%	93,0%
Havo Apeldoorn	92,9%	88,3%
Havo Rijssen	97,6%	88,3%
Vwo	92,4%	90,8%

2.4.8 Inspectie van het onderwijs

In het verslagjaar hadden we op meerdere momenten contacten met de Inspectie van het Onderwijs. Meestal verliepen deze met en via onze contactinspecteur, mevrouw drs. M.E. Bruins. De contacten rond de 'fraudecrisis' zijn hiervoor reeds genoemd. In het verslagjaar ontvingen we het verslag van het kort daarvoor afgelegde kwaliteitsbezoek met betrekking tot het samenwerkingsverband passend onderwijs. Ook dit is hiervoor reeds genoemd. Tijdens de lockdowns hadden we voortdurend contact met de inspectie over aanpassingen van de PTA's. De inspectie toonde belangstelling voor de wijze waarop de school het afstandsonderwijs vormgaf. Hiermee bleef de inspectie zicht houden op het onderwijs en van onze kant was er waardering voor de belangstelling en het meeleven vanuit de inspectie. De contacten verliepen via de voorzitter van het college van bestuur en een teamleider. De coronacrisis was voor de inspectie aanleiding om over te gaan op de compacte variant van het vierjaarlijkse Periodieke Kwaliteitsonderzoek (PKO): een bureau/documentenonderzoek en een gesprek met het college van bestuur. De inspectie gaf ons de volgende terugkoppeling: Tijdens het gesprek heeft het bestuur van de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap toegelicht hoe de

onderwijskwaliteit op de scholen wordt gevolgd en indien nodig wordt verbeterd. Daarnaast hebben wij met het bestuur gekeken naar de actuele ontwikkelingen van het onderwijs op de scholen. Verder spraken we over hoe het bestuur de afgelopen periode heeft ervaren en hoe het verzorgen van afstandsonderwijs en de (gedeeltelijke) terugkeer van de leerlingen is gegaan. Ten slot is de financiële situatie van het bestuur kort aan de orde geweest. De conclusie van de inspectie was: Tijdens het onderzoek hebben we samen met het bestuur geconcludeerd dat er geen indicaties van risico's zijn bij het bestuur en de onderliggende scholen die een regulier vierjaarlijks onderzoek in het schooljaar 2020/2021 noodzakelijk maken. Het regulier vierjaarlijks onderzoek zal daarom op een later tijdstip plaatsvinden, in principe in schooljaar 2021/2022 of 2022/2023.

Tijdens dit gesprek keken we met onze contactinspecteur ook terug naar het inspectieverslag van het themaonderzoek 'Burgerschapsonderwijs en het omgaan met verschil in morele opvattingen' in 2019 in Rijssen. De uitkomst van het onderzoek was: We hebben vastgesteld dat de invulling die de school aan dergelijke onderwerpen geeft, niet in strijd is met de basiswaarden van de democratische samenleving. De aanbevelingen van de inspectie met betrekking tot autonomie en vrijheid van meningsuiting vormden aanleiding er dieper over door te spreken, zowel met onze eigen contactinspecteur als met vertegenwoordigers van de inspectie en van het reformatorisch onderwijs. De VGS had hierin een leidende rol.

2.5 Personeel

2.5.1 Strategisch personeelsbeleid en ontwikkeling van medewerkers

Ons personeelsbeleid is erop gericht dat de doelen uit het schoolplan gerealiseerd worden. Dat dit beleid strategisch van aard is, wordt door het volgende onderstreept:

- In het tweede halfjaar van 2020 is het team van de afdeling P&O volop bezig geweest met de inrichting en implementatie van een nieuw personeelsinformatiesysteem, AFAS, dat met ingang van 2021 live gaat. Bij de inrichting van AFAS zijn keuzes gemaakt waardoor we strategische, kwantitatieve personeelsscenario's kunnen maken, door data te koppelen aan data van andere systemen.
- In het schoolplan is voor P&O met name relevant dat de focus steeds meer komt te liggen op Human Resource Development (HRD) oftewel 'een leven lang leren.' De school is een lerende omgeving en van medewerkers verwachten we een proactieve houding ten

aanzien van kennis opdoen, leren en (zelf-) reflectie. Als dat laatste weer leidt tot het opdoen van nieuwe kennis, is de cirkel rond en kunnen we spreken van HRD. In 2020 hebben we deze lerende omgeving op verschillende manier gefaciliteerd of voorbereidingen getroffen om dit verder in te bedden. Zo zijn er voorbereidingen getroffen om strategische, kwalitatieve personeelsscenario's te maken door het ontwikkelen van een nieuwe gesprekscyclus (met daarin het zogenoemde ontwikkelgesprek). Deze gaat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2021 van start.

- Medewerkers hebben hun kennis vergroot door interne en externe scholingsactiviteiten. Veruit de meeste vormen van scholing hadden een directe link met het school- of teamplan.
- Vanwege de veranderingen als gevolg van corona, zijn medewerkers in versneld tempo opgeleid en thuisgeraakt in lesgeven op afstand. De ICT-coördinator en de I-coaches hebben een belangrijke rol gespeeld in de begeleiding van docenten die minder affiniteit hadden met ICT.

Personeelsbeleid wordt voorbereid, uitgevoerd en jaarlijks geëvalueerd in samenspraak met stakeholders. Bij wijzigingen vindt afstemming plaats in klankbordgroepen, die bestaan uit leidinggevenden en medewerkers.

2.5.2 RAOS (Reformatorische Academische Opleidingsschool)

De RAOS is een samenwerkingsverband tussen de tweedegraadslerarenopleiding van Driestar hogeschool en acht scholen voor vo als opleidingslocaties. Driestar hogeschool biedt zelfstandig zeven lerarenopleidingen aan (Nederlands, Engels, Duits, geschiedenis, wiskunde, economie en godsdienst). Het laatste vak wordt in samenwerking met de Cursus Godsdienstonderwijs (CGO) gegeven. Twee jaar geleden is er een samenwerking tot stand gekomen met Hogeschool Rotterdam. Hierdoor kunnen studenten een van de vijf volgende opleidingen volgen: Frans, natuurkunde, technische beroepen, aardrijkskunde en biologie. Ze krijgen dan alle colleges bij Hogeschool Rotterdam en de praktijkopleiding op een van de partnerscholen binnen de RAOS. In 2020 hadden negen studenten een werkplek op de Fruytier als opleidingslocatie. We zijn blij met de toename van het aantal studenten.

2.5.3 Personeelssamenstelling, verzuim en andere kengetallen

Ondanks de voortdurende krapte op de arbeidsmarkt, slaagden we er ook in 2020 in de meeste vacatures in te vullen. De norm dat een docent bevoegd is voor het vak waarin hij of zij

lesgeeft, moesten we met enige regelmaat loslaten. We zijn dankbaar dat we in zulke situaties medewerkers mochten benoemen die reeds studeerden voor een bevoegdheid. In 2020 gaven ruim driehonderd betrokken medewerkers vorm aan het onderwijs en de onderwijsondersteuning.

Het verzuimpercentage daalde iets ten opzichte van 2019. Dat stemt ons dankbaar, zeker gezien de bijzondere omstandigheden. Hierna volgen enkele cijfers over de samenstelling van het personeelsbestand en het verzuim.

Personeelsbestand

per categorie (peildatum 1 oktober 2020)

Categorie	Fte	Personen
College van bestuur	2	2
Directie	4,6	5
Onderwijzend personeel (op)	162,8	207
Onderwijsondersteunend personeel (oop)	71,4	104
Totaal aantal medewerkers	240,8	318

Ontwikkeling personeelsbestand

in fte (peildatum 1 oktober 2020)

Cursusjaar	Totale formatie
2017	238,5
2018	238,5
2019	236,5
2020	240,8

Gemiddelde leeftijd

Jaar	Gemiddelde leeftijd
2017	41,5
2018	40,4
2019	41,5
2020	40,6

Verdeling man/vrouw in % (personen)

Geslacht	2017	2018	2019	2020
Man	55,8	56,3	54,8	54,1
Vrouw	44,2	43,7	45,2	45,9

Leeftijdsofbouw in %

Leeftijdscategorie	2017	2018	2019	2020
15 tot 25 jaar	7,5	9,1	9,1	10,7
25 tot 35 jaar	27,6	26,5	26,1	25,2
35 tot 45 jaar	26,3	25,6	26,1	27,4
45 tot 55 jaar	24,4	22	21,6	20,4
55 tot 65 jaar	13	14,9	15,5	13,8
> 65 jaar	1,3	1,9	1,6	2,5

Ziekteverzuimpercentages reformatische VO-scholen

School	2019	2020
Gomarus	3,7	3,7
Driestar College	3,3	2,9
Pieter Zandt	4,7	5,0
Wartburg College	5,0	4,0
Calvijn College	4,8	4,1
Jacobus Fruytier scholengemeenschap	4,1	3,7
Van Lodenstein College	4,9	3,9

Ziekteverzuimpercentages

Categorie	2017	2018	2019	2020
Onderwijzend personeel (op)	5,2	4,5	4	4,2
Onderwijsondersteunend personeel (oop)	4,5	2,7	4,2	3,2
Totaal personeel	5	4	4,1	3,7

Ziekmeldingsfrequenties

Categorie	2017	2018	2019	2020
Onderwijzend personeel (op)	1,3	1,3	1,3	0,81
Onderwijsondersteunend personeel (oop)	1,1	1	0,8	0,35

2.5.4 Werkdruk en werkbeleving

De werkdruk en werkbeleving werden met name beïnvloed door de situatie als gevolg van corona. Leidinggevendenden hebben hierover, in de steeds wisselende werkomstandigheden, contact gehad met hun medewerkers en gevraagd welke aanvullende of andere ondersteuning nodig of wenselijk was. In het vierde kwartaal hebben we medewerkers in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO). Daarin waren werkdruk en werkbeleving specifieke aandachtspunten. De uitkomsten van dit onderzoek worden in het eerste kwartaal van 2021 besproken en krijgen waar nodig opvolging.

2.5.5 Arbo, veiligheid en privacy (AVG)

Inmiddels hebben alle locaties weer een geactualiseerde risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Opvolging van de acties uit het plan van aanpak is neergelegd bij de daarvoor verantwoordelijke personen. De verdere implementatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verliep volgens plan. De ervaring leert dat we de medewerkers steeds opnieuw moeten bepalen bij de regels rondom privacy.

2.5.6 Beheersen van uitkeringen

De Jacobus Fruytier scholengemeenschap is eigen risicodragers voor de WW, ZW en WGA. Gezien de recente instroomcijfers is dit nog steeds een verantwoorde keuze. In 2020 hebben we geëvalueerd in hoeverre de partners met wie we samenwerken om de schadelast te beheersen, nog naar tevredenheid functioneerden. Dit had als gevolg dat we met betrekking tot de ZW zijn overgestapt van Impuls naar Perspectief. Bijkomend voordeel is dat alles rondom preventie, verzuim en schadelast nu bij één partij ligt, waardoor de lijnen korter zijn.

2.6 Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad bestaat om 'het overleg met en de vertegenwoordiging van het personeel en de ouders en leerlingen van de school te verbeteren'. In dit licht heeft onze medezeggenschapsraad in 2020 direct en indirect gewerkt aan de versterking van het onderwijs voor de leerlingen.

Vergaderstructuur

In 2020 beleefde de medezeggenschapsraad een ander jaar dan anders. De eerste twee vergaderingen hielden we, zoals gebruikelijk, in de vestiging van de school in Apeldoorn. Toen de lockdown kwam, is de vergadering van maart geannuleerd. Daarna zijn de meeste vergaderingen online gegaan, waarbij een aantal extra

vergaderingen is ingelast om de situatie van de school, het afstandsonderwijs en alle aanverwante zaken tijdig te kunnen bespreken. Verschillende keren kwam de raad wekelijks bijeen, wanneer het college van bestuur urgente onderwerpen had waarover een advies of instemming nodig was. De samenwerking tussen college van bestuur en medezeggenschapsraad verliep hierin over het algemeen soepel en door korte lijntjes was het mogelijk om snelle beslissingen te nemen. Na de zomer startte de medezeggenschapsraad met een nieuwe vergaderstructuur. Het begin van de vergadering heeft daarin de status van een voorbespreking. Na de pauze sluit het college van bestuur aan en worden de vragen van de medezeggenschapsraad over de aangeleverde stukken besproken. Het doel hiervan is dat de raad meer als eenheid spreekt en de leden met elkaar een lijn kunnen bepalen in de te bespreken onderwerpen. Deze aanpak wordt voor de zomer 2021 geëvalueerd.

Onderwerpen medezeggenschapsraad

Het afgelopen jaar hebben we over veel onderwerpen gesproken. Dit waren zowel onderwerpen die het college van bestuur en/of de directie op de agenda lieten plaatsnemen, als thema's ingediend door leden van de medezeggenschapsraad. We voerden constructieve gesprekken over onderwijs(ontwikkeling) in thema's als: Sterk Techniekonderwijs, het schoolplan, de onderwijsontwikkelplannen van docenten, teams en/of secties en de PTA's. We bespraken ook de aansturing hiervan in het plan van aanpak van het college van bestuur naar aanleiding van een onderzoek van Driestar educatief over de eerste lockdown. Verder kwamen financiële onderwerpen aan de orde als de beleids- en begrotingscyclus (BBC) en het meerjarenperspectief. Op het gebied van beleid op en zorg voor leerlingen en personeel is er gesproken over: het semestervoorstel, het privacyreglement, het veiligheidsplan, de integriteitscode, de functiemix, overgangsnormen, het verkorte lesrooster op de maandag, de schoolgids, studie- en scholingsfaciliteiten en het beleid rond onderwijsondersteuning. Over al deze onderwerpen had de medezeggenschapsraad advies- of instemmingsrecht. Het is goed om terug te zien op een jaar waarin we over alle ingediende onderwerpen goed konden adviseren of er positief mee konden instemmen. We hebben ervaren dat het college van bestuur de raad daarnaast in veel gevallen ook zonder wettelijke verplichting heeft geïnformeerd over allerhande zaken die de school aangaan.

Bezetting medezeggenschapsraad

Voor de zomervakantie namen we afscheid van de volledige leerlinggeleding van de medezeggenschapsraad. Na kortere of langere deelname aan de medezeggenschapsraad verlieten de leerlingen Boom, Hoogendoorn, Kroneman, Van Willigen en Visser de raad. Na een inschrijfronde kwamen er vijf aanmeldingen binnen, waardoor verkiezingen niet nodig bleken. De medezeggenschapsraad heeft de leerlingen Kloosterman en Van Koevering (Apeldoorn), Meeuse en Ten Hove (Rijssen) en Van der Leeden (Uddel) verwelkomd als nieuwe leden. Het dagelijks bestuur bestaat uit de heren Van der Jagt (voorzitter), Polinder (tweede voorzitter) en Driessen (secretaris).

2.7 Governance

Binnen de Jacobus Fruytier scholengemeenschap wordt de code van de VO-raad gehanteerd. Een van de nieuwe accenten die daarin gelegd zijn, heeft te maken met samenwerking in de regio. Alhoewel zowel bestuurders als directeuren investeren in regionale en plaatselijke samenwerkingsverbanden, blijven wij ook landelijk verbonden met de andere reformatische scholen voor voortgezet onderwijs via het samenwerkingsverband passend onderwijs en het zogenoemde Bestuurdersoverleg. Een belangrijke voorwaarde voor het lidmaatschap van de VO-raad is ook een regelmatige collegiale visitatie op bestuursniveau. Dit jaar hebben wij de visitatie van maart 2021 voorbereid. Daarvoor wordt

met allerlei groepen in de school een door het college van bestuur opgesteld visitatierapport gedeeld en besproken. In maart 2021 wordt dit rapport met externe bestuurders van andere scholen in Nederland kritisch doorgenomen. De voorbereidingen alleen al zorgen voor een zinvolle leerervaring.

Aan het einde van het jaar heeft het college van bestuur zijn eigen functioneren geëvalueerd. De samenwerking met alle gremia in de school en met partners buiten de school verloopt naar tevredenheid. De huidige pandemie legt wel bloot dat onze school toe is aan meer persoonlijk eigenaarschap. De situatie waarin ook onze school verkeert, vraagt om ruimte voor de professional in de school. Het college van bestuur is voornemens om de gewenste cultuuromslag naar meer persoonlijk eigenaarschap krachtig te ondersteunen én voor te doen. Zoals in hoofdstuk 1 is geschreven, wordt daarvoor mede gebruik gemaakt van de diensten van het bureau Change Studio. De verdeling van de portefeuilles na het vertrek van de heer Heres in november 2019 heeft verder invulling gekregen. Om het werkvolume gepast te houden, investeerden we in de aansturing en de werkinvulling van de staf. De staf heeft de laatste jaren een eigen plaats gekregen binnen de school als adviseur, facilitator en sparringpartner. Ten aanzien van Good Governance heeft zich ten opzichte van vorig jaar een kleine wijziging voorgedaan. De beide bestuurders vallen met ingang van 1 januari onder de bestuurders-cao.

2.8 Klachten en integriteit

Geen van de betrokkenen binnen of buiten de school heeft een klacht ingediend bij de klachtencommissie waarbij de school aangesloten is.

Het thema integriteit is dit jaar besproken tijdens een overleg van college van bestuur en directie en daarna in de medezeggenschapsraad en de teams. Integriteit is een kwestie van alle werknemers en (kleine) overschrijdingen ervan kunnen er soms onbewust insluipen en gewoonte worden. Juist daarom is bewustzijn van de inhoud van dit begrip van belang.

De heer mr. J.T. van den Berg, onze vertrouwenspersoon integriteit, is op 21 april overleden. Wij houden goede herinneringen aan de persoonlijke en zinvolle contacten die wij jaarlijks met hem hadden. In zijn plaats is de heer mr. W.L. Valk benoemd als vertrouwenspersoon integriteit.

2.9 Huisvesting

Dit jaar hebben er geen grootschalige verbouwingen of aanpassingen van de gebouwen plaatsgevonden. Wel is in Uddel een leerplein ingericht en worden de voorbereidingen getroffen voor ingrijpendere aanpassingen in de komende jaren. Zowel de

oudbouw in Uddel als de ruimten van de afdeling hvt in Apeldoorn en het gebouw in Rijssen zullen de komende jaren een facelift ondergaan.

Het is onze keus om de aanpassingen te laten opkomen vanuit de onderwijskundige wensen van onze personeelsleden. De voorbereidingstrajecten zijn daardoor weliswaar langer, maar de uiteindelijke veranderingen worden beter geaccepteerd en benut door de eindgebruikers.

In Apeldoorn participeren wij in het project Warmtenet. In dit project wordt onderzocht of we restwarmte van de rioolzuivering kunnen gebruiken voor de verwarming van het gebouw aan de Anklaarseweg. Daarnaast blijven we actief op het gebied van duurzaamheid op de andere vestigingen. Te noemen zijn met name de aanpassing van de verlichting in Rijssen en de nieuwe dakisolatie in Uddel.

2.10 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

In de beleids- en begrotingscyclus (BBC) wordt jaarlijks een begroting opgesteld die gebaseerd is op een geactualiseerd meerjarenperspectief, het schoolplan en de daaruit voortvloeiende jaarplannen en een risico-inventarisatie vanuit het onderwijs en de bedrijfsvoering. Elke nieuwe cyclus begint met een inventarisatie van onderwijskundige plannen en wensen voor het nieuwe jaarcursusjaar. Binnen deze cyclus stellen directie en stafdiensten gezamenlijk een begroting op, die beantwoordt aan de onderwijskundige doelen en die financieel gezien een gedragen optimum voor alle afdelingen, locaties en stafdiensten oplevert. Deze begroting bevat de volgende onderdelen: formatie, overige middelen (exploitatie), investeringen en afschrijvingen, voorzieningen (personeel en gebouwen) en een liquiditeitsplanning. Het bestuur stelt de begroting vast na overleg met alle directbetrokkenen. De structuur van onze school kent geen bovenschools of bestuurlijk apparaat. Binnen de begroting worden de middelen hoofdzakelijk verdeeld over de vier onderwijsafdelingen en de stafdiensten/het college van bestuur. Hierbij worden geen vaste percentages of verdeelsleutels gebruikt, maar wordt gewerkt op basis van transparantie en het gezamenlijk onderkennen van prioriteiten en knelpunten.

Voor de cijfers verwijzen we naar hoofdstuk 4 van dit jaarverslag.

2.11 Bedrijfsvoering/stafdiensten

De stafdiensten hebben zich ook in 2020 ingezet voor een bijdrage aan goed onderwijs vanuit een ondersteunende rol. Om deze rol verder te versterken, werkten we aan een doorontwikkeling van de staforganisatie door met name de verdere integratie van de afdelingen facilitair en I&A.

Gezien de vraagstukken die we zien liggen, zochten we goede afstemming met het onderwijs over verduurzaming, veranderende behoeften aan onderwijsruimtes en flexibilisering. Daarvoor zijn nieuwe en flexibele overlegstructuren gebruikt, waarbij we aandacht hebben voor en meer kennis verwerven van projectmanagement.

In 2020 zagen we een verschuiving binnen de bedrijfsvoering van de school richting een grotere mate van automatisering. Met name het aantal mobiele devices is toegenomen, de digitale ondersteuning binnen het onderwijs is toegenomen en de digitale component in het onderwijs zelf groeit eveneens. Dat betekent voor de stafdiensten een grotere inzet op kennis van en formatie voor I&A.

Daarnaast is ervoor gekozen om het niveau van selfservice voor collega's te verhogen en het aantal applicaties te verminderen. Deze doelstellingen kregen concreet vorm door het HRM-pakket en drie financiële pakketten onder te brengen in één nieuwe applicatie. De inrichting en het grootste deel van de implementatie vonden plaats in 2020. De laatste fase wordt in 2021 afgerond.

De leerlingenadministratie heeft de trend van automatisering doorgezet door de aanmelding van nieuwe leerlingen online mogelijk te maken voor ouders.

2.12 Pr en communicatie

2020 was voor pr en communicatie een bijzonder jaar. Corona daagde ons uit om buiten de kaders te denken. De veelheid van communicatie, het bewaren van de eenheid in de communicatie en de behoefte van de afdelingen om vooral zelf te communiceren, was een uitdaging en een zoektocht. Ook in het nieuwe jaar zullen we daar meer aandacht aan besteden, zodat onze collega's, leerlingen en ouders op het juiste moment de juiste informatie ontvangen.

Om onze toekomstige leerlingen en ouders op een mooie en goede manier kennis te laten maken met onze school, bedachten we manieren om de school bij de leerlingen te brengen. Dat deden we door middel van webinars, door leerlingen op de basisscholen te bezoeken, en door het voorbereiden van digitale voorlichtingsmomenten waarop onze collega's het verhaal van en over onze school kunnen vertellen. Daarnaast hebben we verschillende manieren bedacht om ouders en leerlingen te laten zien wat voor school de Fruytier is en om hen de gelegenheid te geven om al hun vragen te stellen. Ook de verdere professionalisering van onze huisstijl had de aandacht: onder andere folders, banners en advertenties kregen een nieuwe look. Om meer gezicht te geven aan onze school, zijn we afgelopen jaar actiever aan de slag gegaan met het plaatsen van berichten op sociale media.

2.13 Kwaliteitszorg

In mei 2020 werd een nieuwe kwaliteitszorgmedewerker benoemd. Als eerste activiteit heeft deze een samenvatting gemaakt van de uitkomsten van de corona-enquête zoals uitgevoerd door Driestar educatief en aanbevelingen gedaan voor een goede vormgeving van digitaal onderwijs. Daarna is de jaarrapportage voor de raad van toezicht opgesteld. Vervolgens is gestart met de (door)ontwikkeling van kwaliteitszorg. Voor het cursusjaar 2020-2021 zijn drie speerpunten gekozen:

1. de samenhang van belangrijke beleidsstukken;
2. de kwaliteitskalender;
3. het waarderingskader van de Onderwijsinspectie.

De eerste twee speerpunten zijn nauw met elkaar verbonden.

Allereerst is ingezet op het in kaart brengen van de samenhang van een aantal belangrijke beleidsstukken, te weten het schoolplan, de koersbrief, het bestuurlijk kwaliteitskader, de afdelingsjaarplannen en de eventuele teamontwikkelingsplannen (TOP's). Het doel hiervan is de doorontwikkeling van de PDCA-cyclus, waarin

de (tussentijdse) evaluaties van de afdelingsplannen (indien van toepassing aan de hand van de (tussen) evaluaties van de TOP's) input zijn voor de voor de twee halfjaarlijkse bestuursgesprekken van de directeuren met het college van bestuur. Daarvoor moet ook het tweede speerpunt, de kwaliteitskalender, worden aangepast. Door deze manier van werken moet het mogelijk worden om meer en beter te sturen aan de hand van deze beleidsdocumenten.

Om goed te kunnen evalueren, is het belangrijk dat de doelen in de afdelingsjaarplannen helder en zo meetbaar mogelijk worden geformuleerd. Daarvoor is in deze plannen een kolom kwaliteitszorg toegevoegd. Het derde speerpunt is het per afdeling inventariseren welke kwaliteitsgebieden en standaarden uit het waarderingskader van de Onderwijsinspectie speciale aandacht behoeven. Vervolgens worden gezamenlijk keuzes gemaakt. Ten slotte participeert de kwaliteitszorgmedewerker in de Kwaliteitskring, waarin onder andere de kwaliteitszorgmedewerkers van de reformatische vo-scholen met elkaar overleggen.

3

3. Verslag raad van toezicht

Een bijzonder jaar om dankbaar voor te zijn

In het zeer bijzondere verslagjaar 2020, dat in grote mate beïnvloed werd door de Covid-19-pandemie, is veel anders gelopen dan vooraf verwacht. Dit had ook zijn weerslag op de activiteiten van de raad van toezicht. Enerzijds ontstond er meer afstand doordat fysieke activiteiten niet door konden gaan, anderzijds was er juist ook meer nabijheid doordat er frequenter contact was, zij het online of per mail, over de situatie in de school met betrekking tot alle coronamaatregelen. Hoewel de activiteiten anders waren, bleven de principes (Code Goed Onderwijsbestuur) gehandhaafd en werden ze zelfs verdiept: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid. Daarbij blijft een gevoel van dankbaarheid over. Dankbaarheid voor de goede verhoudingen onderling en met het college van bestuur, dankbaarheid dat het onderwijs ondanks alle beperkingen door mocht gaan, dankbaarheid voor de resultaten, maar bovenal dankbaarheid dat God Zijn Woord nog dagelijks heeft laten opengaan als basis voor het onderwijs dat gegeven mocht worden. Wij bidden dan ook dat dit Woord voor leerlingen en personeel dagelijks een Bron zal zijn om uit en naar te leven.

Toezichtvisie en -kader

De raad werkt vanuit een eigen toezichtvisie en -kader. Hieruit zijn voor 2020 drie strategische speerpunten benoemd:

1. identiteit/vorming: leerling, medewerker, omgeving (drie schillen);
2. innovatie: onderwijskundige en technologische innovatie;
3. kwaliteit: doorontwikkeling organisatie en personeel.

Door de Covid-19-perikelen en de actualiteiten naar aanleiding van een onderzoek van de onderwijsinspectie zijn deze speerpunten, vooral vanuit de praktijk gedreven, nadrukkelijk aan de orde geweest.

Samenstelling

Met ingang van 2020 bestaat de raad van toezicht uit zes personen. In 2019 waren dat er nog zeven, maar een van de toezichthouders, de heer H. van 't Hul, is met ingang van dit jaar gestopt. De raad van toezicht heeft besloten door natuurlijk verloop toe te gaan naar een raad van vijf personen en heeft de opengevallen plaats daarom niet opgevuld.

De raad van toezicht kent een vijftal portefeuilles, die verdeeld zijn over de zes leden op basis van de specifieke expertise die het desbetreffende lid meebrengt. Deze portefeuilles zijn: Identiteit, Onderwijs(kwaliteit), Personeel & Organisatie, Financiën en ICT. Daarnaast beschikken de leden van de raad over expertise voor het invullen van de werkgevers- en de adviesrol richting het college van bestuur.

Goed Onderwijsbestuur

De raad van toezicht voldoet aan de wettelijke voorschriften. De raad past de Code Goed Onderwijsbestuur VO toe. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar, waarna tweemaal een herbenoeming kan plaatsvinden. Hiermee wijkt de raad van toezicht, overeenkomstig de statuten, in het kader van de continuïteit en kwaliteit van toezicht, af van de code. Aan de overige richtlijnen en lidmaatschapseisen van de VO-raad wordt voldaan.

De samenstelling van de raad van toezicht was in het verslagjaar als volgt:

Naam en geboortjaar	Functie en expertisedomein in raad van toezicht	Benoemingen, termijn loopt tot en met	Functie en nevenfuncties
Drs. ing. G.H. Averesch (1973)	Lid Onderwijs(kwaliteit)	2015 2019 2023	Academiedirecteur Engineering en Automotive, HAN University of Applied Sciences - <i>commissielid Statenfractie SGP Gelderland</i> - <i>algemeen bestuurslid SGP-hoofdbestuur</i>
M. Bogerd (1953)	Voorzitter Identiteit Personeel & organisatie	2012 2015 2019 2023	Gepensioneerd - <i>voorzitter Kerkelijk Platform Jeugd</i> - <i>secretaris Bond van Mannenverenigingen Gereformeerde Gemeenten</i>
A.B. Kok MSc MBA (1974)	2e Voorzitter/secretaris Personeel & Organisatie Financiën	2017 2021	Raad van bestuur zorggroep Manna - <i>dagelijks bestuur van Coöperatie Zorgschakel Enschede U.A.</i> - <i>lid raad van advies Actiz</i> - <i>voorzitter Palliatief Netwerk Enschede Haaksbergen Noordoost Twente</i>
Ds. E. Mijnheer (1959)	Lid Identiteit	2017 2021	Predikant te Oene - <i>lid Vereniging tot Uitgave van Gereformeerde Geschriften</i>
Ir. A.B. Wilbrink (1968)	Lid Onderwijs(kwaliteit) ICT	2012 2016 2020 2024	Directeur softwareonderneming
J. Wilbrink Msc (1968)	Lid Financiën	2016 2020 2024	Business controller

Taak en verantwoording

De raad van toezicht is belast met het interne toezicht op het beleid van het college van bestuur. Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college heeft de raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van het college van bestuur. Verder is het de taak van de raad om (financiële) sturings- en verantwoordingsdocumenten, waaronder de begroting en de jaarrekening, vast te stellen. Deze en andere formele handelingen en besluiten vonden ook in het verslagjaar plaats.

De raad van toezicht heeft haar werkzaamheden vormgegeven door het invullen van de volgende vier rollen:

1. Toezichthoudende rol

In diverse vergaderingen is onder meer gesproken over de begroting, de statutaire jaarrekening 2019 en de jaarrekening over het schooljaar 2019-2020. Ter voorbereiding op de goedkeuring van de jaarrekening werd in een aparte commissievergadering van de portefeuillehouders Financiën en het verantwoordelijke lid van het college van bestuur meer in detail gekeken naar de verantwoording van opbrengsten en de besteding van de middelen. De raad van toezicht heeft geconstateerd dat de middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden ingezet.

In opdracht van de raad van toezicht heeft de accountant de door de school opgestelde jaarrekening en het jaarverslag gecontroleerd aan de hand van de aangeleverde onderbouwingen en bewijsstukken. In een accountantsverslag heeft de accountant de bevindingen gemeld aan en besproken met het college van bestuur en de raad van toezicht. Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen. Na een toelichting door het college van bestuur en een gesprek van de voltallige raad van toezicht met de externe accountant, zijn de jaarrekening en het jaarverslag goedgekeurd. Daarnaast heeft de raad van toezicht in verschillende vergaderingen de begroting(swijzigingen) en de jaarplannen vastgesteld.

Onderwerpen die verder aan de orde kwamen, waren onder meer: de voorbereiding van de algemene ledenvergadering, het goedkeuren van het beleidskader 2020-2021 en het meerjarenperspectief 2020-2025, het schoolplan 2021-2024, een fraudeonderzoek, de stand van zaken met betrekking tot Covid-19 en de inspectiebezoeken. De raad van toezicht toetst onder meer in hoeverre de plannen en beleidsvoornemens passen binnen het

meerjarenbeleid. Door middel van de verantwoordingscyclus kreeg de raad van toezicht goed inzicht in de bedrijfsvoering, de examenresultaten en de kwaliteit van het onderwijs.

Situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang zijn niet aan de orde geweest.

2. Adviesrol

Naast de controlerende rol met betrekking tot de deugdelijkheidseisen ziet de raad van toezicht het ook bij uitstek als haar rol om een sparringpartner te zijn voor het college van bestuur. Hierop heeft het afgelopen jaar een verdieping en groei plaatsgevonden. Zowel het college van bestuur als de raad van toezicht hebben dit als zeer verrijkend ervaren. Met name het gezamenlijk doordenken van de ontwikkelingen op het gebied van burgerschapsonderwijs en de toekomst van het reformatisch onderwijs, naar aanleiding van een brede maatschappelijke discussie, gevoed door politiek, media en een onderzoek van de onderwijsinspectie, was zeer waardevol. Vanuit hun eigen achtergrond en expertise klankborden de leden van de raad van toezicht - ook bilateraal - met het college van bestuur.

3. Werkgeversrol

De voorzitter van de raad van toezicht bezocht in dit verslagjaar regelmatig een vergadering van het college van bestuur. Deze bezoeken worden door het college van bestuur en door de voorzitter van de raad van toezicht als nuttig ervaren.

De raad van toezicht heeft meerdere malen zijn waardering uitgesproken richting het college van bestuur als collectief en naar de individuele personen voor de wijze waarop zij hun taak uitvoeren. Zeker ook gezien het feit dat het college van bestuur in het vorige verslagjaar van een driehoofdig college naar een tweehoofdige samenstelling is gegaan. Tevens is in het verslagjaar de beloning van de bestuurders vastgesteld, geheel conform de geldende kaders.

In het verslagjaar vonden ook de gebruikelijke functioneringsgesprekken en zelfevaluaties van het college van bestuur en van de raad van toezicht ieder afzonderlijk plaats. In de werkgeversrol naar zichzelf toe heeft de raad van toezicht zich laten observeren en adviseren door een extern deskundige.

4. Rol naar de omgeving

Zowel richting de interne als de externe stakeholders heeft de raad van toezicht een rol. Zo namen leden van de raad van toezicht kennis van de dagelijkse praktijk door het afleggen van een

schoolbezoek aan de locatie Rijssen, waar ze gesprekken hadden met leerlingen, docenten, onderwijsondersteunende medewerkers, team- en sectieleiders en directie. Ook woonden de portefeuillehouders Personeel & Organisatie eenmaal online een vergadering van de medezeggenschapsraad bij. Het jaarlijkse gesprek met het dagelijks bestuur van de medezeggenschapsraad is vanwege Covid-19 verschoven naar januari 2021.

De raad van toezicht spreekt eenmaal in het jaar - zonder de leden van het college van bestuur - met de onderwijsdirecteuren. Naast het welbevinden komen ook onderwerpen als onderwijsvernieuwing, identiteit, ICT, communicatie en aansturing van de scholengemeenschap aan de orde.

De avonden met kerkenraden konden dit jaar niet doorgaan, waardoor de rol naar externe stakeholders minder ingevuld kon worden. Wel hebben leden van de raad vergaderingen bezocht van de VGS en zijn seminars bijgewoond van onder andere de VTOI.

Bijeenkomsten

Voor de uitoefening van zijn taken kwam de raad van toezicht vijf keer bijeen in een regulier overleg met het college van bestuur. Niet alle vergaderingen

waren fysiek op locatie. Vanwege Covid-19 is een enkele maal online vergaderd. In het voorzittersoverleg van de voorzitters van het college van bestuur en van de raad van toezicht werden agenda's en verschillende ontmoetingen voorbereid en werd gesproken over actuele ontwikkelingen.

Vergoeding

In het verslagjaar heeft een aanpassing plaatsgevonden van de vergoeding van de leden van de raad van toezicht. Waar eerst een vrijwilligersvergoeding werd ontvangen, is besloten om een passende beloning in te stellen. Hiermee is de vergoeding in lijn gebracht met de verantwoordelijkheden en de professionaliteit die geëist worden van een toezichthouder. De hoogte van de beloning is in overeenstemming met vergelijkbare scholen en past ruimschoots binnen de WNT. Deze beloning is goedgekeurd door de algemene ledenvergadering van de vereniging.

Samenstelling college van bestuur

Het huidige verslagjaar was het eerste volledige jaar waarin het college van bestuur bestond uit twee personen in plaats van het drietal dat het de voorgaande jaren was. De samenstelling van het college van bestuur was:

Naam en geboortjaar	Functie in college van bestuur	Nevenfuncties
Drs. F.A. van Hartingsveldt (1964)	Voorzitter	- voorzitter bestuur Eben-Haëzerschool te Elspeet - lid deputaatschap landelijk kerkverband
Drs. J. Otte (1962)	Lid	- kerkenraadslid

4

4. Toekomst en continuïteit

In 2019 kon door onze school circa € 24 miljoen besteed worden aan vorming en onderwijs op reformatische grondslag. Het Nederlandse onderwijssysteem en de gelden die de overheid daarvoor ter beschikking stelt is uniek. Dit vraagt om een integere en effectieve besteding, zodat de verkregen middelen zo optimaal mogelijk worden besteed. Door de lumpsumbekostiging heeft de school keuzemogelijkheden in de besteding van de verkregen (financiële) middelen. Behalve de grondslag is er nog iets dat het tot een uitdaging en een voorrecht maakt om het budget zo in te richten dat onderwijsinhoud, mensen en middelen tot hun volle recht komen. De school staat immers in een beweeglijk maatschappelijk middenveld dat om allerlei redenen een beroep doet op de kwaliteit van scholen. In dat opzicht willen we onze menskracht en middelen ook zo krachtig mogelijk inzetten.

Om afwegingen integraal te kunnen maken wordt binnen de school gewerkt met een beleids- en begrotingscyclus. Vanuit het vierjarige schoolplan wordt jaarlijks een nader gespecificeerd beleidskader geformuleerd op basis waarvan de verschillende afdelingen hun jaarplannen opstellen. Aan deze plannen worden vervolgens financiële middelen (budgetten) toegekend. Tijdens de uitvoering bewaken we de voortgang en wordt indien nodig bijgestuurd. Na afloop wordt over de bereikte effecten, resultaten en middelenbesteding verantwoording afgelegd. In 2020 kon door onze school circa € 24 miljoen besteed worden aan vorming en onderwijs op reformatische grondslag. In de besteding van deze middelen is ons schoolplan leidend. Vanuit deze visie werken medewerkers met de middelen die hun ter beschikking staan aan de realisering van de resultaten op de eerder genoemde hoofddoelen van (internationaal) christelijk burgerschap en wijs leren. Op deze manier maken we het aanbod van vorming, onderwijs en zorg steeds weer sterker en toegespitst op de tijdsomstandigheden waarin we leven.

Om afwegingen integraal te kunnen maken wordt binnen de school gewerkt met een beleids- en begrotingscyclus. Elke afdeling maakt op basis van het schoolplan de eigen jaarplannen. Aan deze plannen worden vervolgens financiële middelen (budgetten) toegekend. Tijdens de uitvoering bewaken we de voortgang en wordt indien nodig bijgestuurd. Na afloop wordt over de bereikte effecten, resultaten en middelenbesteding verantwoording afgelegd.

Balans en exploitatierekening

Alle gegevens zijn ontleend aan de jaarrekening 2020, die is gecontroleerd door onze accountant. Hieronder is de balans en exploitatierekening opgenomen. Het balanstotaal is in 2020 gestegen van € 14,1 naar ruim € 15,2 miljoen. Het resultaat is dit jaar € 629.000 positief uitgekomen, als gevolg van extra ontvangen rijksbijdragen, lagere personele bezetting (vacatures) en voortzetting van het beleid van de afgelopen jaren (centraal inkopen en effectieve budgetbewaking). Het positieve resultaat komt ten goede aan de verbouwingen die de komende jaren voor alle vestigingen gepland staan. effectieve budgetbewaking).

4.1 Balans

Activa	31-12-2020	31-12-2019	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Materiële vaste activa	5.117	4.643	Algemene reserves	5.294	4.684
Langlopende vorderingen		0	Bestemmingsreserves privaat	506	491
			Bestemmingsfonds privaat	64	59
Totaal vaste activa	5.117	4.643	Eigen vermogen	5.864	5.234
Vorraden	5	4	Voorzieningen	5.755	5.636
Vorderingen	868	968	Langlopende schulden	10	15
Liquide middelen	9.229	8.482	Kortlopende schulden	3.590	3.212
Totaal vlottende activa	10.102	9.454			
Totaal activa	15.219	14.097	Totaal passiva	15.219	14.097

alle bedragen x €1000

Toelichting van bijzonderheden op de balans

De post materiële vaste activa is toegenomen door extra investeringen ICT voor devices leerlingen en personeel (ten behoeve van afstandsonderwijs) en ook extra investeringen in de gebouwen (met name Uddel, PV-installatie en Open Leercentrum). De liquide middelen zijn geheel vrij opneembaar. Het positieve exploitatieresultaat zorgt voor een toename van het eigen vermogen. De toename van de voorzieningen wordt veroorzaakt door lagere uitgaven aan meerjarenonderhoud in 2020 (dus lagere onttrekkingen aan deze voorziening). De personele voorzieningen -de voorziening persoonsgebonden budget- vertoont een lichte stijging door een wat hoger tegoed aan uren van het personeel. Onder de kortlopende schulden zijn in 2020 enkele nog te besteden subsidies opgenomen, te weten: subsidie voor versterkt techniek onderwijs vmbo en andere subsidies voor ondersteuningsprogramma's (totaal ca. € 720.000). Deze subsidies zullen de komende jaren -2021 t/m 2023- besteed worden.

Treasurybeleid

In het treasurybeleid is vastgelegd op welke wijze de liquide middelen worden beheerd. Conform de overheidsrichtlijnen worden alle liquide middelen risicovrij zo optimaal mogelijk uitgezet. Evenals voorgaande jaren staan alle liquide middelen op een spaarrekening bij een grote bankinstelling die voldoet aan de criteria. Er wordt geen gebruik gemaakt van leningen en financiële instrumenten zoals renteswaps. In 2021 zal de mogelijkheid naar schatkistbankieren onderzocht worden in verband met de vanaf april 2020 ingegane negatieve spaarrente.

4.2 Exploitatie

Exploitatierekening en begroting*	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroting 2020	Verschil 2020		Begroting/ prognose 2021
				positief	negatief	
Baten						
Rijksbijdragen	21.006	21.649	21.226	423		22.130
Overige overheidsbijdragen	2.397	2.482	2.309	173		2.970
Overige baten	636	339	564		225	405
Totaal baten	24.039	24.470	24.099	596	225	25.505
Lasten						
Personele lasten	19.037	19.985	19.894		91	20.905
Afschrijvingen	995	1.202	1.130		72	1.300
Huisvestingslasten	1.608	982	1.000	18		1.065
Overige instellingslasten	1.753	1.642	2.062	420		1.935
Totaal lasten	23.392	23.811	24.086	438	163	25.205
Saldo baten en lasten	647	659	13	1.034	388	300
Saldo fin. baten en lasten	1	-30	-13	-17		-35
Nettoresultaat	648	629	0	1.017	388	265

alle bedragen x €1000

Toelichting van bijzonderheden op de verlies- en winstrekening

Het kalenderjaar 2020 wordt met een positief resultaat van € 629.000 afgesloten. Voor 2020 was een begroting opgesteld waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. De school stelt zich ten doel om het evenwicht in de inkomsten en uitgaven structureel te continueren. Zie hiervoor de toekomstparagraaf. Hieronder wordt per onderdeel ingegaan op ontwikkelingen die zijn weerslag hebben op de werkelijke baten en lasten.

Rijksbijdragen

Voor de rijksbijdragen geldt dat er een positieve

afwijking van € 423.000 is geconstateerd. Deze is voor € 297.000 ontstaan door een hogere indexering van de GPL dan was begroot. Verder is in deze baten € 78.000 meer verantwoord voor geoormerkte subsidies voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Tenslotte waren de subsidies voor de prestatiebox en de prestatiesubsidie VSV eveneens hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

Deze bedragen € 173.000 meer dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten per leerling als gevolg van extra cao-loonstijgingen in de sector PO. Daarnaast is ook een extra subsidie ontvangen voor bijzondere bekostiging leraren VSO. Verder is er ook

extra subsidie van de gemeenten ontvangen voor SMW-projecten.

Overige baten

De lagere overige baten (€ 225.000 minder dan begroot) worden veroorzaakt door het niet doorgaan van de geplande excursies en exchanges voor tto (vanaf maart 2020), dit in verband met de corona.

Personele lasten

De personele lasten zijn € 91.000 hoger dan begroot. Over deze lasten valt het volgende op te merken: De personele bezetting was over 2020 gemiddeld ca. 6 fte lager dan de begroting (na aftrek van uitbetaalde overuren). Dit voordeel wordt deels opgeheven door extra vergoeding aan personeelsleden naast de CAO voor o.a. thuiswerken.

De dotaties aan de personele voorzieningen waren hoger dan begroot (met name de WGA en WW-voorziening door hogere lasten van enkele deelnemers en herziene blijf-kansen). Tenslotte vielen de kosten van diensten van derden hoger uit door meer inhuur van onderwijspersoneel -ook voor de inhaal- en ondersteuningsprogramma's en POVO - en voor de afdeling P&O. Daarnaast zijn ook enkele extra grote schoonmaakbeurten uitgevoerd.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten waren € 72.000 hoger dan begroot. Dit komt door extra investeringen ICT voor devices voor leerlingen en personeel (voor

thuiswerken en thuisonderwijs) en extra investering ten behoeve van de gebouwen (waaronder PV installaties en Open Leercentrum te Uddel). De afschrijvingen op studieboeken vielen binnen de begroting, door lagere investeringen dan begroot.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 18.000 lager dan begroot. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud was lager door meevallende uitgaven in 2020. Verder waren de uitgaven voor schoonmaakartikelen hoger door de aanschaf van desinfecteringsmiddelen en mondkapjes (om te voldoen aan de coronamaatregelen) en is er meer geïnvesteerd in onderhoud installaties. Verder waren de kosten voor gas en elektra hoger door gestegen prijzen en energiebelastingen.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten waren € 420.000 lager dan begroot. Dit werd veroorzaakt door het niet doorgaan (vanaf maart 2020) van excursies, exchanges en afscheidsbijeenkomsten van de leerlingen. Doordat de school enkele maanden gesloten was vielen ook de kantinekosten lager uit. Tenslotte was middels centraal inkopen en effectieve budgetbewaking een besparing op éénjarige studieboeken en leer- en hulpmiddelen gerealiseerd.

Financiële baten en lasten

De verwachte negatieve rente -ad 0,5% over de liquide middelen- was begroot vanaf cursusjaar

2020-2021. Deze is echter al in april 2020 ingegaan, waardoor in 2020 de rentevergoeding hoger was dan begroot.

4.3 Financiële kengetallen periode 2018-2020

In de voorgaande tabel wordt de ontwikkeling van de financiële kengetallen weergegeven. De liquiditeit geeft een lichte daling te zien, als gevolg van een toename van de kortlopende schulden. De solvabiliteit (eigen vermogen excl. voorzieningen/totaal vermogen) is vrijwel gelijk gebleven, doordat zowel het eigen vermogen als het totale vermogen zijn toegenomen. Het weerstandsvermogen is gestegen doordat het eigen vermogen is toegenomen als gevolg van het gerealiseerde winstsaldo. De huisvestingsratio is lager omdat geen extra dotatie hoefde te worden gedaan aan de voorziening groot onderhoud, in tegenstelling tot 2019.

Algemeen en conclusies

Het positieve saldo is ten gunste van het eigen vermogen gebracht. Uit de balans en genoemde kengetallen blijkt dat de financiële positie gezond is. De kengetallen liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen liggen ruimschoots boven de gehanteerde signaleringswaarden van het ministerie van OCW.

4.4 Toekomstparagraaf

Ten behoeve van de strategische sturing wordt jaarlijks het (financiële) meerjarenperspectief geactualiseerd. In het meerjarenperspectief is financiële ruimte opgenomen ten behoeve van innovaties en doorontwikkeling van het onderwijs. Daarnaast zullen er keuzes gemaakt moeten worden op het gebied van ICT, extra scholing en verduurzaming gebouwen. Deze keuzes hangen nauw samen met de onderwijsontwikkelingen. Verder zijn al en zullen in de toekomst ook extra voorzieningen worden getroffen om het onderwijs te continueren en aan te passen aan de regelgeving als gevolg van de coronapandemie.

In het achterliggende kalenderjaar was de impact van de corona duidelijk zichtbaar in de jaarcijfers, met name bij de overige baten en overige instellingslasten, wegens het niet doorgaan van de geplande excursies en uitwisselingen. Hiervoor verwijzen we u naar de analyse van het nettoresultaat.

Deze afwijkingen zullen ook in het komende kalenderjaar optreden, gelet op de huidige ontwikkelingen waarbij te verwachten is dat de coronapandemie invloed zal hebben op de

bedrijfsvoering van de school.

Daarnaast zal ook meer ontvangen worden inzake geoormerkte subsidies die ingezet dienen te worden voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's.

4.5 Continuïteitsparagraaf

In deze continuïteitsparagraaf wordt uitgegaan van het meerjarenperspectief dat op 29 januari 2021 is vastgesteld door het college van bestuur. Kenmerkend voor een school is dat het overgrote deel van de baten afkomstig is van één subsidiegever: de rijksoverheid. In het financieel meerjarenbeleid anticiperen we op het beleid van de overheid, waarbij geen aanvullende netto bekostiging is te verwachten voor de toenemende kwaliteitseisen aan de scholen. Verder zal het leerlingenaantal de komende jaren stabiliseren of licht stijgen. De afgelopen jaren is de bekostiging van de cao-afspraken verbeterd, waardoor de school de stijgende personeelslasten direct met de lumpsumbekostiging kan opvangen. Daarnaast is er financiële ruimte voor innovatie van het onderwijs en de gebouwen.

Interne risicobeheersing- en controlesysteem Binnen de school is een intern beheers- en controlesysteem operationeel gebaseerd op het PDCA-principe (Plan-Do-Check-Act). Bestuur, directie en stafdiensten werken hierin samen om risico's tijdig te detecteren en adequaat te beheersen. In de jaarrekening wordt nader ingegaan op deze risico's.

Bij besluitvorming in het college van bestuur is risicobeheer een vast aandachtspunt bij de afwegingen voor zowel korte als lange termijn. Bij besprekingen in de raad van toezicht over strategische keuzes en financiële verantwoordingen vormt risicobeheer eveneens een integraal onderdeel van het uitgeoefende toezicht.

De school onderkent een aantal risico's, onder andere op het gebied van personeel, huisvesting, onderwijsontwikkelingen, strategie, financiële verslaglegging, wet- en regelgeving en rijksvergoeding. Deze zijn toegelicht bij de aanbestedingsbrief in de jaarrekening.

Hieronder volgen de balansen en exploitatierekeningen van 2020 en de verwachtingen voor 2021 t/m 2023.

Balansen t/m 2023*

BALANS	2020	2021	2022	2023
Vaste activa				
Materiële vast activa	5.117	4.905	4.750	4.730
Totaal vaste activa	5.117	4.905	4.750	4.730
Vlottende activa				
Vorderingen incl. voorraden	873	900	935	955
Liquide middelen	9.229	9.565	8.950	8.810
Totaal vlottende activa	10.102	10.465	9.885	9.765
Totaal activa	15.219	15.370	14.635	14.495
Algemene reserve	5.294	5.555	5.640	5.675
Bestemmingsreserve privaat (vereniging)	506	510	520	530
Bestemmingsfonds privaat	64	65	65	65
Eigen vermogen	5.864	6.130	6.225	6.270
Personeelsvoorzieningen	1.156	1.180	1.205	1.230
Onderhoudsvoorziening	4.599	4.455	3.585	3.355
Totaal voorzieningen	5.755	5.635	4.790	4.585
Langlopende schulden	10	5	0	0
Kortlopende schulden	3.590	3.600	3.620	3.640
Totaal passiva	15.219	15.370	14.635	14.495

* alle bedragen x €1000

Kengetallen leerlingenaantal en fte's

Kengetal (stand 31/12)	2020	2021	2022	2023
Leerlingenaantal	2589	2609	2623	2661
Directie en bestuur	6,6	6,6	6,6	6,6
OP	210,6	211,6	214,8	218,7
OOP - stafdiensten	30,9	31,3	30,7	30,7
Totaal	248,1	249,5	252,1	256,0

De leerlingenprognoses zijn onder andere gebaseerd op actuele leerlingenaantallen van toeleverende scholen.
De toename van de OP-formatie wordt veroorzaakt doordat met name vanaf 2022 een toename van het leerlingenaantal wordt verwacht.

Toelichting op de balans tot en met 2023:

Investeringsbeleid/Materiële vaste activa

De investeringen waren in 2020 hoger dan verwacht, door de aanschaf van laptops voor leerlingen en personeel, nodig voor het thuisonderwijs en het thuiswerken. Daardoor is de boekwaarde van de materiële vaste activa toegenomen in vergelijking met 2019. Verder zullen de investeringen met name vanaf 2021-2022 toenemen, tot gemiddeld € 1.200.000. Deze toename wordt veroorzaakt door een gefaseerde vervanging van meubilair € 900.000 en investeringen in het gebouw ca. € 1.000.000, in het kader van de uitvoering van het nieuwe schoolplan die voor rekening van de school komen. Omdat de afschrijvingen ook hoger worden, vertoont de boekwaarde van de materiële vaste activa naar verwachting een lichte daling.

Liquide middelen

De materiële vaste activa worden gefinancierd met het eigen vermogen. De liquide middelen worden belegd conform het Treasuryplan, dat eind 2020 is vastgesteld door het college van bestuur.

We verwachten dat op middellange termijn -vanaf 2022- het groot onderhoud en de investeringen hoger zullen zijn dan de afschrijvingen en de dotaties, waardoor de liquide middelen zullen afnemen.

Huisvesting/Voorziening groot onderhoud

In 2020 is deze voorziening licht toegenomen doordat de dotaties wat hoger waren dan de onttrekkingen. De omvang van deze voorziening zal de komende jaren afnemen in verband met meerdere geplande grote onderhoudswerkzaamheden met name in 2022.

Personeelsvoorzieningen

Deze voorzieningen betreffen de voorzieningen WGA- en WW-uitkeringen, uitkeringen jubilea en persoonsgebonden budget. De verwachting is dat deze in totaal een lichte stijging zullen vertonen, door een verwachte toename van de voorziening WGA- en WW-uitkeringen en een toename van de formatie. De voorziening persoonsgebonden budget zal waarschijnlijk geleidelijk afnemen door opname en/of uitbetaling van de PB-uren.

Kortlopende schulden

In de kortlopende schulden is in 2020 een nog te besteden subsidie van het ministerie van OCW verwerkt voor technisch vmbo en ook andere subsidies voor ondersteuningsprogramma's. Deze subsidies zullen de komende jaren besteed worden. De laatste berichten duiden erop dat ook in de komende jaren extra -geoordeelde- subsidies zullen worden ontvangen in verband met de -helaas steeds aanhoudende- coronapandemie. Daardoor wordt verwacht dat de post te besteden subsidies en daarmee de kortlopende schulden hoger zal blijven.

Exploitatiereningen t/m 2023

Staat / raming van baten en lasten*				
Baten	2020	2021	2022	2023
Rijksbijdragen	21.649	22.130	22.395	23.030
Overige overheidsbijdragen en subsidies	2.482	2.970	2.960	2.975
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0
Overige baten	339	405	550	565
Totaal baten	24.470	25.505	25.905	26.570
Lasten				
Personeelslasten	19.985	20.905	21.130	21.720
Afschrijvingen	1.202	1.300	1.280	1.305
Huisvestigingslasten	982	1.065	1.090	1.120
Overige lasten	1.642	1.935	2.275	2.345
Totaal lasten excl. financiële lasten	23.811	25.205	25.775	26.490
Saldo baten en lasten	659	300	130	80
Financiële baten en lasten	-30	-35	-35	-35
Totaal resultaat	629	265	95	45

* alle bedragen x €1000

Toelichting op de exploitatiereningen tot en met 2023:

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen vertonen een licht stijgend beeld door de gebruikelijke indexering -die naar verwachting gelijke tred zal houden met de cao-loonsverhogingen- en vanaf 2023 een wat hoger leerlingenaantal.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen en subsidies stijgen in 2021 door een hogere subsidie van het reformatorisch samenwerkingsverband en een extra subsidie van de Eliëzer- en Obadjaschool voor bijzondere bekostiging beloning leraren en herwaardering functies OOP.

Overige baten

De overige baten zullen in 2021 lager uitvallen door het niet doorgaan van excursies in verband met de corona, In 2022 verwachten we een stijging, als de excursies en uitwisselingen (hopelijk) meer mogelijk worden. Na 2022 zullen deze baten stabiliseren.

Personeelslasten

In de personele lasten zijn de indexering en salarisannuïten meegenomen. Verder is ook rekening gehouden met een formatieve inzet voor Sterk Techniek Onderwijs (STO) van 4 fte. Met het bepalen van de formatie is rekening gehouden met de verwachte leerlingengroei vanaf 2023.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in 2020 gestegen door extra investeringen met name in ICT voor de aanschaf van devices voor leerlingen en personeel, ten behoeve van het thuiswerken en het thuisonderwijs. Omdat de investeringen de komende jaren ook hoger zullen zijn verwachten we ook voor de komende jaren een hogere afschrijving.

Huisvestigingslasten

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met extra architectskosten voor toekomstige verbouwingen. Verder zien we hierin geen bijzondere ontwikkelingen, de lasten houden gelijke tred met de verwachte prijsindexeringen.

Overige lasten

Deze zullen de komende jaren stijgen door extra Deze zullen de komende jaren stijgen door extra onderwijskosten ten behoeve van STO, waarvoor we ook een subsidie hebben ontvangen. Daarnaast is ervan uitgegaan dat de excursies en exchanges weer door kunnen gaan na 2021.

Risico's

De volgende risico's kunnen in de komende jaren optreden - zie tabel op pagina 42.

Voor de continuïteit van de bedrijfsvoering is het minimale vermogen gesteld op 10% van de baten. Voor 2020 is dit € 2.447.000. Op grond van bovenstaande punten wordt voor de korte termijn (één tot twee jaar) rekening gehouden met risico's die een financieel effect met zich mee kunnen brengen in de bandbreedte van € 250.000 tot € 1.600.000. Voor de langere termijn schatten we het financieel effect van de risico's op bedragen in de bandbreedte € 1.300.000 tot maximaal € 6.7200.000. Uitgangspunt is dat risico's in eerste instantie opgevangen worden in de reguliere exploitatie. Risico's zullen zich in de praktijk nooit tegelijk voordoen. Indien blijkt dat op enig moment de normale bedrijfsvoering door de effecten van de risico's onevenredig onder druk komt te staan zullen we het weerstandsvermogen inzetten. Het huidige weerstandsvermogen is toereikend. Hiermee is de continuïteit van de scholengemeenschap in financiële zin voldoende geborgd.

Overige subsidies en verantwoording

In 2020 is circa € 842.000 ontvangen aan subsidie ten behoeve van de prestatiebox. Met de gelden van de prestatiebox werd het reeds ingezette onderwijskundige beleid in de school, om de kernvakken te versterken en het onderwijs te flexibiliseren en te vernieuwen, ondersteund. De gelden uit de regeling voor de prestatiebox zijn aangewend voor:

	bedragen x € 1000
Doorontwikkeling nieuwe onderwijsvormen (bevordering leercultuur en uitdagend onderwijs, 20/80 learning in het havo, excelleren en digitale leermiddelen)	307
Lerende organisatie (ontwikkeling toepassingen voor samen slimmer werken)	143
Professionalisering docenten, schoolleiding, bestuur (persoonlijke ontwikkeling, uitwerking kernwaarden en opbrengstgericht werken)	392

Verder is circa € 51.000 ontvangen voor prestatiesubsidie voortijdig schoolverlaten. Deze subsidie is in 2020 volledig besteed aan begeleiding van leerlingen door decanaat, loopbaanbegeleiders en mentoraat.

Verder is in 2020 nog ontvangen voor:

	bedragen x € 1000
Lerarenbeurzen	62
Visueel gehandicapten	7

De ontwikkelingen in de leerlingenaantallen, per leerjaar en per studierichting en de ontwikkeling van het aantal VAVO-leerlingen worden elders in dit verslag weergegeven.

Nog te besteden subsidies

Inhaal- en ondersteuningsprogramma's

In 2020 ontvingen we een aanvullende bekostiging van € 222.000 voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs. Hiervan is op de balansdatum € 26.000 besteed aan o.a. examentraining van leerlingen.

PO-VO

Daarnaast zijn er nog een tweetal subsidies ontvangen voor doorstroomprogramma po-vo: € 62.000 voor afdeling Rijssen en € 47.500 voor vestiging Uddel. Voor Uddel zal overigens in 2021 opnieuw € 47.500 worden ontvangen. Deze subsidies zullen in 2021 worden besteed aan:

- Versterken van cognitieve vaardigheden;
- Versterken van metacognitieve vaardigheden;
- Het inzetten op omgevingsfactoren en de thuissituatie.

Technisch vmbo

Op balansdatum is inzake subsidie technisch vmbo (die in 2019 was ontvangen) nog € 377.000 beschikbaar voor het inrichten van specifieke technieklokalen op alle vestigingen en het werven en opleiden van collega's die instromen in het techniekonderwijs.

Convenantsgelden

In december 2019 is € 381.000 aan convenantsgelden ontvangen. Deze middelen zijn in 2020 aangewend voor: ontwikkeltijd € 200.000 (2,8 fte) en onderwijsinnovatie:

- € 54.000 (externe inhuur expertise);
- € 11.200 gebruik Zoom (voor les op afstand);
- € 223.200 aanschaf laptops personeel;
- € 201.400 aanschaf laptops leerlingen.

Voor de impact van de corona verwijzen wij u naar de toekomstparagraaf.

Risico's die in de komende jaren kunnen optreden

Risico	Toelichting	Korte termijn 2021-2022		Langere termijn 2023-2026	
Personeelsformatie		laag*	hoog	laag	hoog
Onverwacht snelle daling leerlingaantal	100 leerlingen betekent € 750.000/jr minder bekostiging. Dit is 10 fte. Aanpassing in fte's kan met 2 à 3 fte per jaar.	-	-	-	600
WGA kosten voorziening	Bij vertrek in onderling overleg kunnen de kosten voor de voorziening WGA fors toenemen.	-	200	200	1.000
Totaal risico's personeelsformatie		-	200	200	1.600
Huisvesting					
Hogere kosten onderhoud en aanpassingen gebouw dan voorzien	Het onderhoudsfonds is toereikend om de gebouwen in de huidige staat te (onder)houden. Hogere eisen van de overheid of meer wensen vanuit de organisatie zijn niet voorzien.	-	-	500	2.000
Calamiteiten	Brand, waterschade e.d. voor rekening van de school.	100	1.000	100	1.500
Totaal risico's huisvesting		100	1.000	600	3.500
Onderwijsontwikkeling					
Schoolplan	Het onderwijs staat aan het begin van vernieuwingen die impact hebben op gebouw en personeel. De coronacrisis jaagt deze ontwikkeling extra aan.	-	-	-	500
ICT ontwikkelingen inclusief calamiteiten	Ict zal in de toekomst een groter beslag leggen op de middelen. Daarnaast is ict onmisbaar voor het onderwijs. Eventuele calamiteiten kunnen onvoorzien beslag leggen middelen	50	100	300	500
Totaal onderwijsontwikkeling		50	100	300	1.000
Overige					
Identiteit	De positie van het reformatorisch onderwijs staat onder druk	-	-	-	pm
Bekostiging / Ontvlechting VSO	Financieel effect is waarschijnlijk licht positief. Daar tegenover staan extra kosten voor omscholing personeel	100	200	100	400
Wet- en regelgeving	Invoering en uitvoering van nieuwe regels en wetgeving zoals AVG	-	100	100	200
Totaal bekostiging		100	300	200	600
Totaal van alle risico's		250	1.600	1.300	6.700

* alle bedragen x € 1000

4.6 Samenwerking met derden en overig
Eliëzer- en Obadjaschool

De samenwerking met de Eliëzer- en Obadjaschool is in 2020 gecontinueerd. Zowel in de schooljaren 2019-2020 als in 2020-2021 worden de door te berekenen kosten vastgesteld aan de hand van een detacheringsovereenkomst. De cluster 4-afdeling telde per 1 oktober 2020 127 leerlingen, verdeeld over 11 groepen. De benodigde formatie voor deze afdeling bedroeg 27,1 fte's. De detacheringsovereenkomsten worden per schooljaar vastgesteld en de totale vergoeding voor de detachering bedraagt voor 2019-2020 circa € 1,99 miljoen (personele bekostiging) en circa € 200.000 aan materiële/overige bekostiging.

Reformatorisch samenwerkingsverband vo

In 2020 is er € 511.000 aan subsidie ontvangen voor bekostiging lichte en zware ondersteuning.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

Sponsoring

In 2020 is € 250 aan sponsorgelden ontvangen.

Slotopmerkingen

In de jaarrekening zijn de volgende voorgeschreven bijlagen opgenomen:

- Verbonden partijen;
- WNT;
- Overzicht accountants honorarium (in de specificatie van de lasten);
- Model G voor de verantwoording van aanvullende (geoordeelde) subsidies.

Vestigingen

Apeldoorn

Anklaarseweg 71
7316 MB Apeldoorn
055-5262300
Postbus 2151
7302 EN Apeldoorn

Rijssen

De Stroekeld 142
7463 CA Rijssen
0548-542205
Postbus 384
7460 AJ Rijssen

Uddel

Garderenseweg 37- 43
3888 LA Uddel
0577-401927

Jacobus Fruytier scholengemeenschap

Vereniging voor voortgezet onderwijs op reformatische grondslag voor Apeldoorn en omstreken

Postadres vereniging / school

Postbus 2151
7302 EN Apeldoorn

Bankrek nr.

ABN-AMRO bankrek.nr.: 48.74.40.528
IBAN: NL63ABNA0487440528
BIC: ABNANL2A

Info

www.jfsg.nl
info@jfsg.nl

Overige gegevens

BTW nr 0067.94.117.B.01
KvK 40102138

Voorzitter raad van toezicht

M. Bogerd

Voorzitter college van bestuur

drs. F.A. van Hartingsveldt

